

INTEGRAAL HUISVESTINGS PLAN ONDERWIJS

2008 - 2011

Oktober 2007.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	blz
1. Inleiding	3
2. Het Consensusmodel	4
3. De Verordening	5
4. De Nulmeting	6
5. De Meerjarenonderhoudsplanning	7
5.1 Het systeem van de binnen- en buitenkant	7
6. Basis- en periodieke gegevens	9
7. De Ruimtebehoefte	12
7.1 Een voor blijvend gebruik bestemde voorziening	12
7.2 De Prognose	13
7.3 Implementatie Onderwijskundige Voorzieningen	15
7.3.1. Gevolgen voor de capaciteit van de schoolgebouwen; inclusief en exclusief de bouwkundige implementatie van de onderwijskundige voorzieningen:	16
8. De Capaciteit	17
8.1 De normatieve capaciteit	17
8.2 De feitelijke capaciteit	17
8.3 Een vergelijking tussen de normatieve en de feitelijke capaciteit	19
8.4 De keuze voor de normatieve capaciteit	20
8.5 De over- of onderdimensionering	20
8.6 Conclusies capaciteit	21
9. Medegebruik	30
10. Een tijdelijke of permanente huisvestingsvoorziening	32
11. Gymlokalen	35
11.1 Primair onderwijs	35
11.2 Speciaal onderwijs	36
11.3 Voortgezet onderwijs	36
11.4 Capaciteit	37
12. Speciaal Onderwijs	39
12.1 De Kampingerhof (Speciale school voor basisonderwijs)	39
12.2 Mst. Duisterhoutschool (school voor zeer moeilijk lerende kinderen)	39
13. Voortgezet Onderwijs	42
14. Financien	43
14.1 Vergoedingssystematiek	43
14.2 Kosten	43
14.3 Conclusie	45
14.4 Van Reserve naar Voorziening en Algemene Middelen	45
14.5 Eindconclusie	47
15. Risicoparagraaf	48
16. Multifunctioneel	50

Bijlagen:

- Bijlage I : ·Financieel overzicht kosten onderwijshuisvesting 2007-2016
 Bijlage II : ·Financieel overzicht kosten onderwijshuisvesting 2008-2016 met de
 gewijzigde structuur met betrekking tot financiering en dekking.

1. Inleiding

Per 1 januari 1997 is de Decentralisatie van de onderwijshuisvesting een feit. Op basis hiervan is de zorg voor de huisvesting van het Primair, Speciaal en Voortgezet Onderwijs op haar grondgebied overgedragen aan de gemeente.

Het Rijk gaat ervan uit de kosten van alle lopende verplichtingen maar ook die van toekomstige investeringen kunnen plaatsvinden uit het budget dat de gemeenten voor de Decentralisatie van de onderwijshuisvesting via de Algemene Uitkering van het Gemeentefonds ontvangt.

De wet verplicht de Raad om in een verordening de verdelingsregels vast te stellen wanneer en onder welke voorwaarden een schoolbestuur in aanmerking kan komen voor een huisvestingsvoorziening. De Vereniging voor Nederlandse Gemeenten heeft hiervoor een modelverordening vastgesteld.

De verordening voorziet er in dat de gemeente een 1-jarig investeringsprogramma vaststelt. De wetgever heeft geen instrument in de wet opgenomen waarmee een gemeente kan komen tot een voortschrijdend meerjarig investeringsprogramma waarin een koppeling kan worden gelegd met de gemeentelijke meerjarenbegroting. Dit laat echter onverlet dat op lokaal niveau tussen de gemeente en de schoolbesturen een meer planmatige aanpak kan worden overeengekomen. De V.N.G. en de besturenorganisaties ondersteunen deze aanpak van harte. De verordening krijgt dan meer de functie van een formeel vangwet.

Op basis van het 1^e Integrale Huisvestings Plan (het IHP 2000-2003) is een ambitieus en vooruitstrevend uitvoeringsprogramma ter hand genomen wat heeft geresulteerd in gebouwelijke aanpassingen, vele uitbreidingen en vervangende nieuwbouw, veelal in Multi Functionele Accommodaties, het voorzien van tijdelijke huisvesting en het afstoten van schoolgebouwen.

Als gevolg hiervan is het “up to date” houden van de verordening op de achtergrond geraakt. De afgelopen jaren hebben de schoolbesturen aangegeven de verordening “uit het stof te willen halen”, er OOGO over te willen voeren en door de Raad te laten vaststellen. Hieraan is gevolg gegeven en in de Raadsvergadering van 19 december 2006 is de “Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Gemeente Ooststellingwerf” met bijbehorende bijlagen vastgesteld.

Tijdens de uitvoering van de M.F.A.’s is geconcludeerd dat de M.F.A.’s een van de aanjagers zijn om met andere ogen naar accommodaties te kijken en hiervoor een Integraal Accommodatiebeleid op te zetten. In 2007 zijn hierin de nodige stappen gezet.

Het IHP 2000-2003 is opgesteld door de destijds ingestelde ambtelijk projectgroep “IHP Schoolgebouwen” om op basis van consensus tussen alle schoolbesturen in de Gemeente Ooststellingwerf een IHP te ontwikkelen. Overleg met de schoolbesturen heeft geresulteerd in een convenant waarin alle schoolbesturen zich unaniem hebben uitgesproken om op basis van consensus een IHP op te stellen. De inhoud van het convenant is in een overeenkomst van 27 november 1996 vastgelegd. De overleggen in 2005 en 2006 van de adviesgroep OOGO-huisvesting en het Bestuurlijk OOGO-Huisvesting zijn mede op basis van deze consensus gevoerd. In december 2006 heeft de Raad dit uitgangspunt herbevestigd en de kaders gesteld voor “medegebruik” en de “criteria voor een tijdelijke of een permanente huisvestingsvoorziening”

In 2007 is mede op basis van de M.O.P. 2007-2016 een financiële doorrekening gemaakt van de Reserve Decentralisatie Onderwijshuisvesting. De uitkomst hiervan maakt het noodzakelijk een gewijzigde financiële structuur op te zetten.

Alle onderliggende stukken die hebben bijgedragen tot het samenstellen van dit IHP liggen ter inzage op de afdeling Openbare Werken.

2. Het Consensusmodel

Met de Decentralisatie van de onderwijshuisvesting is de gemeentelijke huisvestingstaak voor het onderwijs complexer geworden.

Het toepassen van de verordening als wettelijk instrument zal ertoe leiden dat het huisvestingsbeleid niet meer wordt dan het van jaar tot jaar toekennen en afwijzen van ingediende verzoeken. Op die wijze is het niet alleen onmogelijk om integraal beleid te voeren, ook de ontwikkeling van een meerjarenperspectief is dan niet aan de orde.

Het convenant waarin alle schoolbesturen zich unaniem hebben uitgesproken om op basis van consensus een IHP vast te stellen is het fundament om meerjarig beleid te kunnen maken.

Ook voor dit IHP is het consensusmodel het uitgangspunt.

Binnen het consensusmodel is er sprake van een voortschrijdende IHP dat steeds voor een periode van vier jaar wordt vastgesteld. Het eerste jaar van het investeringsprogramma wordt jaarlijks gelijktijdig met de gemeentelijke begroting door de Raad vastgesteld.

Het vaststellen van het IHP brengt met zich mee dat de Raad ook een oordeel dient uit spreken over het meerjarige investeringsprogramma en een reëel inzicht geeft in de financiële mogelijkheden.

3. De Verordening

Toepassing van het hiervoor beschreven consensusmodel betekent niet dat er geen verordening hoeft te worden vastgesteld. Volgens de wet dient iedere gemeente een verordening te hebben.

De V.N.G. heeft aan alle gemeenten de modelverordening “voorzieningen huisvesting onderwijs” toegezonden, inclusief de jaarlijkse aanpassingen. Ze zijn ook digitaal beschikbaar,

Deze modelverordening en de jaarlijkse aanpassingen zijn in overleg met vertegenwoordigers van de gemeente en besturenorganisaties van het onderwijs tot stand gekomen.

In de overleggen in 2005 en 2006 van de adviesgroep OOGO-huisvesting en het Bestuurlijk OOGO-Huisvesting is overeengekomen de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs met bijbehorende aanpassingen, in overeenstemming met het model van de V.N.G. door de Raad te laten vaststellen, op voorwaarde dat:

- a. De afspraken die gemaakt zijn in het Bestuurlijk OOGO-Huisvesting leidend zijn en altijd gaan voor de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs;
- b. Het doel het bereiken van consensus blijft in het OOGO en de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs bedoeld is voor die gevallen waarin geen overeenstemming is bereikt.

De Raad heeft in zijn vergadering van 19 december 2006 conform besloten.

Voor het ontwikkelen van het IHP is de regelgeving binnen de modelverordening als leidraad gehanteerd. Daar waar inhoudelijke van de modelverordening wordt afgeweken is dit aangegeven.

4. De Nulmeting

Om de startsituatie per 1 januari 1997 te inventariseren en vast te stellen is er een zogenaamde nulmeting uitgevoerd. Deze nulmeting heeft betrekking op de capaciteit en de onderhoudssituatie van alle onderwijsgebouwen. Bij de gebouwen voor primair onderwijs is tevens het aantal groepen eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair vastgesteld.

In 2004 is een 2^e nulmeting uitgevoerd om de startsituatie per 1 januari 2005 te inventariseren en vast te stellen voor de stand-alone schoolgebouwen. Vanwege de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs, de invoering in 2004 van het Besluit Begroting Verantwoording voor gemeenten en provincies (BBV) en het "updaten" van het inventarisatiesysteem zelf.

Voor wat betreft de capaciteit en de onderhoudssituatie is de nulmeting uitgevoerd door Bouw Consultancy Nederland B.V. te Drachten. Hierbij is de capaciteit van een gebouw uitgedrukt in het werkelijke m² bruto vloeroppervlak. De onderhoudssituatie op 1 januari 2005 is vastgelegd in een samenvattend inspectieverslag waarin het individuele gebouw op de elementaire bouwkundige- en installatietechnische onderdelen is gekwalificeerd. Vervolgens is door B.C.N. B.V. per gebouw een meerjarenonderhoudsplanung gemaakt, voor de periode 2005-2014, op basis van het binnen-buitenkant principe.

Met de schoolbesturen OPO Triente en CPO De Tjongerwerven heeft de Gemeente Ooststellingwerf een meerjarig contract met B.C.N. B.V. gesloten voor de 2-jaarlijkse actualisatie voor de meerjarenonderhoudsplanung. Deze actualisatie is in november/december 2006 uitgevoerd en definitief in maart 2007 aan de schoolbesturen en de Gemeente Ooststellingwerf beschikbaar gesteld. De financiële uitkomsten zijn integraal opgenomen in het Financieel overzicht IHP 2008-2011.

Ook voor de MultiFunctioneleAccommodaties wordt, na ingebruikname, een nulmeting uitgevoerd met een bijbehorende meerjarenonderhoudsplanung analoog aan die van de stand-alone schoolgebouwen. Een en ander in goed overleg met de betrokken deelnemers.

Het aantal groepen ten behoeve waarvan financiering is ontvangen voor de eerste inrichting van de school als instituut met onderwijsleerpakket en meubilair, is afgeleid van de historische overzichten zoals die door het ministerie van O.C.&W. zijn geproduceerd, en van de besluiten van de Raad met betrekking tot de beschikbaarstelling van de hiervoor benodigde middelen op basis van reguliere groei van het leerlingenaantal.

In hoofdstuk 6 zijn de kengetallen uit de nulmeting vastgelegd.

5. De Meerjarenonderhoudsplanning

De Decentralisatie heeft niet alleen geleid tot een verschuiving van middelen ten behoeve van huisvestingsvoorzieningen van het Rijk naar de gemeente. Om de autonomie van de schoolbesturen te vergroten zijn zij per 1 januari 1997 sterker verantwoordelijk gemaakt voor de exploitatie. Hiertoe is het zogenaamde binnen- en buitenkantmodel geïntroduceerd. Met uitzondering van een aantal (renovatie)activiteiten zijn schoolbesturen ten minste verantwoordelijk voor het onderhoud aan de binnenkant van het gebouw. Verantwoordelijkheden die onder de oude systematiek al bij het schoolbestuur lagen, blijven ongewijzigd.

De ingezette beleidslijn van een grotere autonomie is de afgelopen jaren doorgetrokken. Werd al eerder de lumpsum bekostiging voor het Voortgezet Onderwijs ingevoerd, per 1 augustus 2006 geldt deze wijze van bekostiging ook voor het Primair- en Speciaal Onderwijs.

Tevens zijn de onderhoudsactiviteiten binnen- en buitenkant voor het Voortgezet Onderwijs per 1 januari 2005 overgeheveld naar de schoolbesturen die hiervoor de benodigde bekostiging voor ontvangen. De zorgplicht voor de gemeente voor deze voorzieningen is daarmee vervallen.

Om het gebouwenbestand doelmatig te kunnen onderhouden is informatie nodig. Effectief gebouwenbeheer betekent dat er ook op langere termijn inzicht dient te zijn in het voorspelbare onderhoud van de gebouwen B.C.N. B.V. heeft de te plegen onderhoudsactiviteiten aan de hand van de kwalitatieve staat van de gebouwen geïnventariseerd en meerjarig in de tijd uitgezet. De gegevens worden tweejaarlijks geïnventariseerd.

5.1 Het systeem van de binnen- en buitenkant.

Voor de schoolbesturen in het primair onderwijs betekent het systeem van de binnen- en buitenkant dat er een normatieve vergoeding wordt verstrekt voor de uitvoering van het onderhoud aan de binnenkant van het gebouw, evenals voor het schilderwerk aan de buitenkant.

De renovatieactiviteiten aan de binnenzijde, waarbij het gaat om het vervangen van de binnenkozijnen, de verwarmingsradiatoren en de leidingen, komen voor rekening van de gemeente. De bekostiging van de activiteiten aan de buitenkant, met uitzondering van het herstel van klachten en de uitvoering van schilderwerk, loopt via de gemeente. In de meerjarenonderhoudsplanning zijn de activiteiten opgenomen die via het IHP in aanmerking kunnen komen voor een vergoeding.

In tabel 5.1.1. staan de activiteiten omschreven die voor het primair onderwijs in de meerjarenonderhoudsplanning zijn opgenomen. Genoemde activiteiten komen overeen met de voorzieningen zoals die in het overzicht "Onderhoud Primair Onderwijs" van de verordening staan.

Tabel 5.1.1.

Overzicht "Onderhoud Primair Onderwijs".

- Vervangen dakbedekking, hemelwaterafvoer, dakrand, daklichten - Vervangen buitenberging c.q. dak buitenberging - Vervangen rijwielstalling c.q. rijwielstaanders - Vervangen brandtrap - Vervangen erfafscheiding - Vervangen/herstellen (buiten) riolering/bestrating schoolplein (1x per 16 jaar) - Vervangen binnenkozijnen inclusief hang- en sluitwerk (renovatie-activiteit) - Vervangen buitenkozijnen inclusief hang- en sluitwerk (renovatie-activiteit) - Vervangen radiatoren, convectoren, leidingen (renovatie-activiteit) - Vervangen dakpannen inclusief houtwerk, dakrand en goten - Vervangen boeiboorden

Er is aan deze lijst een tweetal voorzieningen toegevoegd.

1. Het vervangen van de buitenzonwering.

Op grond van de overwegingen dat voor het tegengaan van de warmte in een schoolgebouw buitenzonwering effectiever is dan binnenzonwering, is bij het vaststellen van het overzicht “Spoedeisende huisvestingsvoorzieningen 1997” door de schoolbesturen voorgesteld om het vervangen van buitenzonwering aan het overzicht “Onderhoud Primair Onderwijs” toe te voegen. De onderhoudskosten aan de buitenzonwering komen voor rekening van de individuele schoolbesturen.

2. Het toepassen van camera-inspectie bij het vervangen /herstellen (buiten) riolering.

Op grond van de overwegingen dat het toepassen van camera-inspectie bij het vervangen/herstellen van (buiten)riolering effectief en efficiënt is hebben de schoolbesturen in het Bestuurlijk OOGO van 21 april 2005 voorgesteld deze voorziening aan het overzicht “Onderhoud Primair Onderwijs” toe te voegen. De kosten voor het doorspuiten van de (buiten)riolering komen voor rekening van de individuele schoolbesturen.

Tabel 5.1.2.

Toegevoegde onderhoudsactiviteiten Primair Onderwijs

- Vervangen buitenzonwering- Camera-inspectie bij vervangen/herstellen (buiten)riolering

6. Basis- en periodieke gegevens

Vanaf de invoering van de Decentralisatie van de onderwijshuisvesting op 1 januari 1997 dient er per gebouw een registratie te worden bijgehouden. Een adequate en daarmee up-to-date bestand van de gegevens die relevant zijn voor de onderwijshuisvesting is het vertrekpunt bij het beoordelen van de huisvestingswensen.

De gegevens die uitgewisseld worden tussen de schoolbesturen en de gemeente vallen te onderscheiden in basis- en periodieke gegevens.

Basisgegevens betreffen de basale gegevens over het instituut en de huisvestingssituatie van de school. De gegevens die ondermeer betrekking hebben op de gegevens van het gebouw, de capaciteit van het gebouw en de 1^e inrichting van het onderwijsleerpakket en meubilair, zullen in de regel niet frequent wijzigen. In de onderstaande tabel zijn de meest essentiële basisgegevens vastgelegd.

Tabel 6.1

Basisgegevens Primair Onderwijs, per 1 januari 2008

Gebouw	Stichtingsjaar	Bouwja(a)r(en)	BVO in m2	Groepen 1 ^e Inr
OBS De Tjongeling	1991	1991-1992- 2002	930	7
OBS De Tjongeling (noodlok)	2005	2005	75	1
OBS De Stelling	2002	2002	747	5
OBS Mst. KJ Dijkstra	1964	1964-1990-1996- 2006	617	4
OBS De Stam	1988	1988	425	3
OBS De Riemsloot	1988	1988- 2002	1175	9
AZS Anansi	2001	2007-verkocht		
OBS Appelscha-boven	1954	1954- 2001	521	3
OBS Mst. Lok	1930	1930- 2006	483	3
OBS De Vogelrijd	1994	1994- 2003	377	3
OBS Oostenburg	1959	1959-1976-1979- 2002	1263	9
OBS Buttinga	1961	1961-‘66-‘78- 2002-‘07	1010	8
OBS Boekhorst	2007	2007	781	5
OBS Tussen de Singels	1975	1975-1978	820	6
OBS 't Startblok	1988	1988- 2002	756	5
OBS De Trede	1929	1929-1992- 2006	461	3
OBS It Twaspan	2006	2006	949	6
OBS Mst van Hasselt	2007	2007	580	4
BBS De Paadwizer	2007	2007	580	4
BBS De Schalmei	2006	2006	1192	8
BBS De Akker	1976	1924-‘30-‘59-1976- 2002	1185	9
BBS In de Kring	2007	2007	796	5
BBS De Peggebult	1978	1978-1981	700	4
BBS De Mandebrink	1978	1978-1990- 2003-2007	1112	8
BBS De Rank	1983	1983-1984- 2002	755	5
“vrm AB Montessori”	2007	2007	480	3

Tabel 6.2
Basisgegevens Speciaal Onderwijs, per 1 januari 2008

Gebouw inr	Stichtingsjaar	Bouwja(a)r(en)	BVO in m2	Groepen 1 ^e
SBO De Kampingerhof	1956	1956-1997- 2005	987	7
ZML Mst Duisterhoutschool	2007	2007	668	4

Tabel 6.3
Basisgegevens Voortgezet Onderwijs, per 1 januari 2008

Gebouw	Stichtingsjaar	Bouwja(a)r(en)	BVO in m2
CSG Liudger	2004	2004	2415
OSG Stellingwerf College	2006	2006	11694

Tabel 6.4
Basisgegevens Gymlokalen, per 1 januari 2008

Gebouw	Stichtingsjaar	Bouwja(a)r(en)	BVO in m2
Gymlokaal Oldeberkoop	1965	1965- 1999	393
Gymlokaal Elsloo	1968	1968	215
Gymlokaal Appelscha	1969	1969- 2001	431
Gymlokaal Weemeweg	1976	1976	478
Gymlokaal Donkerbroek	1964	1964- 2006	430

Naast de basisgegevens zijn er periodieke gegevens. Gezien de directe relatie tot de benodigde huisvestingscapaciteit zijn de jaarlijkse leerlingentellingen de belangrijkste periodieke gegevens.

In hoofdstuk 7 wordt verder ingegaan op de wijze waarop met behulp van de jaarlijkse leerlingentelling de toekomstige ruimtebehoefte van iedere individuele school wordt vastgesteld.

PRIMAIR ONDERWIJS

7. De Ruimtebehoefte

Voor een school voor primair onderwijs is het aantal groepen bepalend voor de huisvestingsbehoefte. Bij het bepalen van de ruimtebehoefte maakt de verordening onderscheid in een voor blijvend gebruik bestemde voorziening en een voor tijdelijke gebruik bestemde voorziening.

Aangezien de ruimtebehoefte steeds gebaseerd is op een voor blijvend gebruik bestemde voorziening zijn de rekenregels voor een tijdelijke voorziening niet in het IHP opgenomen. Onder welke voorwaarden een schoolbestuur in aanmerking kan komen voor een permanente of tijdelijke huisvestingsvoorziening staat in hoofdstuk 10.

7.1. Een voor blijvend gebruik bestemde voorziening

Om voor een school voor primair onderwijs de omvang van een voor blijvend gebruik bestemde voorziening te bepalen wordt bij het vaststellen van de omvang van de ruimtebehoefte uitgegaan van de volgende formule:

$$G = (A + B + C) / 179$$

Waarbij:

G = de ruimtebehoefte van de school uitgedrukt in een aantal groepen.

Het verkregen getal G wordt rekenkundig afgerond op een geheel aantal groepen.

A = het aantal leerlingen van 4 tot en met 7 jaar dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zal zijn ingeschreven, vermenigvuldigd met 9.

Het verkregen getal A wordt niet afgerond.

B = het aantal leerlingen van 8 jaar en ouder dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zal zijn ingeschreven, vermenigvuldigd met 6,17.

Het verkregen getal B wordt niet afgerond.

C = 280 minus (het totaal aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zal zijn ingeschreven, vermenigvuldigd met 2,06).

Indien de uitkomst van deze berekening negatief is, wordt de factor C op 0 bepaald.

Het verkregen getal C wordt niet afgerond.

Ter illustratie 2 voorbeelden op basis van teldatum 1 oktober 2006:

O.b.s. de Tjongeling: 181 leerlingen.

$$A: 95 \text{ leerlingen} * 9 = 855 + B: 86 \text{ leerlingen} * 6,17 = 530,62 + C: 280 - 181 \text{ leerlingen} * 2,06 = 0$$

$$A = 855 + B = 530,62 + C = 0 = \text{Totaal } 1385,62 / 179 = G 7,74 = (\text{afgerond}) 8 \text{ groepen}$$

Ruimtebehoefte.

O.b.s. de Stam: 48 leerlingen.

$$A: 21 \text{ leerlingen} * 9 = 189 + B: 27 \text{ leerlingen} * 6,17 = 166,59 + C: 280 - 48 \text{ leerlingen} * 2,06 = 181,12$$

$$A = 189 + B = 166,59 + C 181,12 = \text{Totaal } 536,71 / 179 = G 2,99 = (\text{afgerond}) 3 \text{ groepen}$$

Ruimtebehoefte.

7.2 De Prognose

Om de ruimtebehoefte meerjarig te kunnen vaststellen dient er op langere termijn inzicht te zijn in de ontwikkeling van het aantal leerlingen. De modelverordening stelt criteria voor het opstellen en toetsen van leerlingenprognoses.

Voor de meer ingrijpende voorzieningen zoals vervangende nieuwbouw, uitbreiding, verbouw en groot onderhoud, is een lange termijnprognose van ten minste vijftien jaar gewenst, terwijl voor voorzieningen met minder financiële gevolgen volstaan, kan worden met een korte termijnprognose.

De prognose geeft per jaar inzicht in het aantal te verwachten leerlingen van de school of nevenvestiging door in elk geval rekening te houden met:

- a. het voedingsgebied of de voedingsgebieden;
- b. de aanwezige bevolking, verdeeld in relevante leeftijdsgroepen;
- c. de woningvoorraad en wijzigingen daarin inclusief een eventuele uitbreiding van het voedingsgebied;
- d. de veranderingen in de onderscheiden leeftijdsgroepen van de bevolking als gevolg van migratie, sterfte en geboorte;
- e. de veranderingen in de bevolking als gevolg van wijzigingen in de woningvoorraad;
- f. de verdeling van de leerlingen als gevolg van de belangstelling voor de school;
- g. het onderwijs dat wordt gegeven.

De prognose is niet meer dan twee jaar oud.

De prognose omvat in elk geval de bovenstaande gegevens a t/m g voor een periode van 6 jaar (de analyseperiode) met als laatste jaar het jaar voorafgaande aan de indiening van de aanvraag. Het voedingsgebied van de school is het gebied waaruit het overgrote deel van de leerlingen afkomstig is (of bij nieuwbouwwijken: zal zijn). Voor een basisschool wordt bij de prognose in ieder geval een beschrijving geleverd van het voedingsgebied op wijkniveau. Voor een speciale school voor basisonderwijs, het (voortgezet) speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs kan, indien het voedingsgebied zich over de gemeentegrens uitstrekt, worden volstaan met een opsomming van de gemeente die tot het voedingsgebied worden gerekend. Bij de aanlevering van een prognose dienen de relevante gegevens en berekeningen over de analyse- en prognoseperiode op papier te zijn afgedrukt. Bij deze levering worden in elk geval de gebruikte programmatuur en de aannames/assumpties met betrekking tot het gestelde onder d t/m g, waarop de prognose is gebaseerd, aangegeven en onderbouwd.

Het college is bevoegd, onderscheiden naar onderwijssoort, nadere regels te stellen betreffende de criteria waaraan een prognose moet voldoen. Voorafgaande aan de vaststelling door het college vormen de nadere regels onderwerp van overleg aangaande het lokale onderwijsbeleid als bedoeld in artikel 2, onder b van de Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid Gemeente Ooststellingwerf.

De relevante leeftijdsgroepen voor het primair onderwijs zijn de kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 30% van de 12-jarigen en het aantal vrouwen van 0 tot 49 jaar in leeftijdsgroepen van 5 jaar.

De leerlingen prognose voor het primair onderwijs zijn opgesteld met behulp van het softwareprogramma PVG-Pro. De geprognosticeerde leerlingenaantallen zijn vervolgens omgerekend naar het aantal te huisvesten groepen. De resultaten hiervan staan in tabel 7.2.1.

Alle berekeningen zijn gebaseerd op de rekenregels voor permanente huisvestingsvoorzieningen.

Tabel

7.2.1.

De prognose van de ruimtebehoefte in te huisvesten groepen (afgerond) per 1 augustus

School	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
obs de Tjongeling	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
obs de Stelling	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
obs Mst. K.J. Dijkstra	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3
obs de Stam	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2
obs de Riemsloot	9	8	9	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	7
obs Appelscha-boven	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
obs Mst. Lok	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
obs de Vogelrijd	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
obs Oostenburg	6	6	7	7	6	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
obs Buttinga	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
obs Boekhorst	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
obs Tussen de Singels	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	7	7	7	7
obs 't Startblok	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	6	6
obs de Trede	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3
obs it Twaspan	6	6	5	5	6	5	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6
obs Mst. Van Hasselt	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
bbs de Paadwizer	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
bbs de Schalmei	8	9	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	9	9
bbs de Akker	8	7	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
bbs In de Kring	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5
bbs de Peggebult	5	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5
bbs de Mandebrink	8	8	8	8	8	8	8	7	7	7	7	7	7	7	7	7
geref.sch. De Rank	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
ab Montessorischool	3	3														
ssbo Kampingerhof zml Mst	6	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Duisterh.school	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Totaal	134	133	131	131	131	131	132	131	132	132	131	132	133	133	134	132

7.3 Implementatie Onderwijskundige Voorzieningen.

In 2002 heeft het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld, cumulatief oplopend in 2006 tot € 113 M, die zijn bedoeld voor functionele aanpassingen in schoolgebouwen om onderwijskundige voorzieningen beter tot hun recht te laten komen. Het gaat om de volgende genoemde onderwijskundige vernieuwingen;

- a. Informatie- en communicatietechnologie in het onderwijs (ICT);
- b. WeerSamenNaarSchool (WSNS);
- c. Leerlinggebonden financiering (lgf);
- d. Invoering van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo) en praktijkonderwijs;
- e. Tweede fase voortgezet onderwijs (studiehuis);
- f. Werkplekken docenten.

In ruimtelijke zin stond het Rijk het volgende voor ogen;

- Voor ICT in het onderwijs wordt uitgegaan van 1 werkplek van 2,5 m² per 20 leerlingen in het primair onderwijs en uitbreiding van bestaande plekken in het voortgezet onderwijs.
- Voor WSNS en lgf wordt uitgegaan van de inzet van kleinere ruimten van 20,8 m² en ruimten voor individuele begeleiding van 10,4 m². Uitgangspunt is dat elke school voor primair onderwijs gemiddeld over een van elk beschikt.
- De invoering van het vmbo en praktijkonderwijs en de tweede fase voortgezet onderwijs (studiehuis) betekenen een toename van 3% van de benodigde ruimte,
- Het realiseren van werkplekken voor docenten betekent dat er per 8 fte een werkplek beschikbaar is van 10,4 m². Van deze vernieuwing wordt gezegd dat dit vooral gelijktijdig met nieuwe voorzieningen gerealiseerd zal moeten worden.

De implementatie werd eerst in het primair onderwijs doorgevoerd, een jaar later in het voortgezet onderwijs en geldt niet voor het speciaal onderwijs.

Voor de Gemeente Ooststellingwerf is het eenmalige budget € 2,2 M.

Voortgezet Onderwijs:

Bij het CSG Liudger te Waskemeer is voor de uitvoeringfase en binnen het ontwerp de benodigde implementatie nog meegenomen.

Bij het OSG Stellingwerf College is deze ontwikkeling integraal meegenomen in het Programma van Eisen van 8 juli 2002.

Primair Onderwijs:

In het Bestuurlijk OOGO van oktober 2002 is besloten om in de periode november 2002 t/m februari 2003 in bilateraal overleg met de schoolbesturen/directie tot gedragen voorstellen te komen en deze terug te koppelen in het Bestuurlijk OOGO.

De ingediende aanvragen waren de aanleiding voor een heroriëntatie van de schoolgebouwen in Oosterwolde. Het hierop gebaseerde traject kreeg de naam "Schuivende Scholen" wat uiteindelijk uitmondde in het project MFS (Oosterwolde) Zuid.

Op 30 maart 2004 is hierover overleg gevoerd met de betrokken Algemeen Directeuren van de betrokken besturen te weten OPO Triente, CPO De Tjongerwerven, OSN de Basis en AB Montessori. Er is toen besloten de besturen voor te stellen het eenmalige budget van € 2,2 M als volgt te verdelen:

- € 0,2 M wordt besteed aan de Brede School De Samensprong te Haulerwijk;
- € 1,5 M wordt besteed aan MFS (Oosterwolde) Zuid en
- € 0,5 M wordt besteed aan 5 bestaande stand-alone schoolgebouwen.

Alle schoolbesturen zijn door de Gemeente Ooststellingwerf hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld per brief van 25 mei 2004.

NB. Voor scholen waarvoor vervangende nieuwbouw wordt gerealiseerd geldt op basis van de verordening dat de onderwijskundige voorzieningen integraal in het ontwerp worden meegenomen.

7.3.1. Gevolgen voor de capaciteit van de schoolgebouwen; inclusief en exclusief de bouwkundige implementatie van de onderwijskundige voorzieningen:

Bovenstaande afspraak heeft gevolgen voor de capaciteit van de schoolgebouwen; hierover is het volgende met de schoolbesturen overeengekomen:

1. Bij de aanpassing van de bestaande schoolgebouwen is op bestuurlijk niveau de afspraak gemaakt om een bepaald aantal schoolgebouwen, via uitbreiding (**uiteindelijk 4**) aan te passen ten behoeve van de bouwkundige implementatie onderwijskundige voorzieningen, hiervoor geldt nu de minimale BVO inclusief onderwijskundige voorzieningen.
2. Als gevolg en naar aanleiding van deze afspraak is bestuurlijk overeengekomen om voor een bepaald aantal schoolgebouwen (**uiteindelijk 6 = excl. 2 in Haulerwijk**) vervangende nieuwbouw te realiseren, hiervoor geldt nu minimale BVO inclusief onderwijskundige voorzieningen.
3. Van **11 schoolgebouwen** is bestuurlijk overeengekomen om ze niet in aanmerking te laten komen voor de bouwkundige implementatie onderwijskundige voorzieningen, hiervoor geldt de minimale BVO exclusief onderwijskundige voorzieningen met de uitzondering dat bij de uitbreiding geen 105 m2 bvo per groep wordt gehanteerd maar 115 m2 BVO.
4. Voor **3 schoolgebouwen** is bestuurlijk overeengekomen om ze geheel of gedeeltelijk aan te passen en dit van niet invloed te laten zijn op de BVO. Anders gezegd de BVO exclusief onderwijskundige voorzieningen is bepalend met de uitzondering dat bij de uitbreiding geen 105 m2 BVO per groep wordt gehanteerd maar 115 m2 BVO.

Ad. 1 t/m 3, welke schoolgebouwen het betreft staat vermeld in Hoofdstuk 8.6 Conclusie capaciteit.
Ad. 4, Het betreft de schoolgebouwen van o.b.s. de Tjongeling, o.b.s. de Stam en o.b.s. 't Startblok.

8. De Capaciteit

De verordening maakt een onderscheid tussen de normatieve capaciteitsvaststelling op grond van BVO en de feitelijke capaciteit van een gebouw op basis van het aantal lokalen.

Indien het werkelijke aantal lokalen in een gebouw afwijkt van de normatieve capaciteit, is het aantal lokalen de capaciteit van het gebouw. Op Bestuurlijk niveau is afgesproken dat er binnen de normatieve capaciteit schoolgebouwen zijn met een BVO **inclusief** en **exclusief** *onderwijskundige voorzieningen*, zie Hoofdstuk 7.3.1..

8.1. De normatieve capaciteit.

Het aantal groepen waarvoor een gebouw met permanente of tijdelijke bouwaard normatief geschikt is wordt op basis van de BVO vastgesteld met behulp van de tabel 8.1.1., 8.1.2., 8.1.3. en 8.1.4.

Tabel 8.1.1.

Capaciteit (**nieuwe**) gebouwen primair onderwijs, met meer dan 30 leerlingen, met permanente bouwaard

Aantal groepen	Minimale B.V.O.
Leerlingen	<u>Inclusief</u> <u>Onderwijsk. Vern.</u>
2	350
3	465
4	580
5	785
6	900
7	1015
8	1130
9	1245
10	1360
11	1475
12	1590
13	1705

en vervolgens te verhogen met 115m² t.b.v. 1 groep leerlingen.

Indien het gebouw beschikt over een 2e speellokaal, wordt de minimale B.V.O. opgehoogd met 90 m².

Capaciteit (**bestaande**) gebouwen primair onderwijs, met meer dan 30 leerlingen, met permanente bouwaard

Aantal groepen	Minimale B.V.O.
Leerlingen	<u>Exclusief</u> <u>Onderwijsk. Vern.</u>
2	315
3	420
4	525
5	720
6	825
7	930
8	1035
9	1140
10	1245
11	1350
12	1455
13	1560

bij uitbreiding te verhogen met **115 m²** t.b.v. 1 groep leerlingen.

Tabel 8.1.2.

Capaciteit gebouwen primair onderwijs met een tijdelijke bouwaard, zelfstandige huisvesting

Aantal groepen	Minimale B.V.O.
Leerlingen	
2	305
3	410
4	515
5	710
6	815
7	920
8	1025

en vervolgens telkens te verhogen met 105 m2
ten behoeve van 1 groep leerlingen

Tabel 8.1.3.

Capaciteit gebouwen primair onderwijs met tijdelijke bouwaard, aanvullende huisvesting

Aantal groepen	Minimale B.V.O.
Leerlingen	
1	100
2	180
3	260
4	340
5	420

en vervolgens telkens te verhogen met 80 m2
ten behoeve van 1 groep leerlingen

Tabel 8.1.4.

De normatieve capaciteit per 1 januari 2008

Gebouw	BVO in m2 B.V.O.	Norm. Capaciteit
OBS De Tjongeling	930	7
OBS De Tjongeling (noodlok.)	75	1
OBS De Stelling	747	5
OBS Mst KJ Dijkstra	617	4
OBS De Stam	425	3
OBS De Riemsloot	1175	9
OBS Appelscha-boven	521	3
OBS Mst Lok	483	3
OBS De Vogelrijd	377	2
OBS Oostenburg	1263	10
OBS Buttinga	1010	7
OBS Boekhorst	781	4
OBS Tussen de Singels	820	5
OBS 't Startblok	756	5
OBS De Trede	461	2
OBS It Twaspan	949	6
OBS Mst van Hasselt	580	4
BBS De Paadwizer	580	4

BBS De Schalmei	1192	8
BBS De Akker	1185	9
BBS In de Kring	796	5
BBS De Peggebult	700	4
BBS De Mandebrink	1112	8
BBS De Rank	755	5

8.2. De feitelijke capaciteit

De verordening stelt de navolgende regels voor het vaststellen van de feitelijke capaciteit;

- het aantal lokalen in een gebouw betreft het aantal lesruimten, inclusief het handvaardigheidlokaal groter dan of gelijk aan 42 m². De speellokale worden niet meegeteld.
- Indien het werkelijke aantal lokalen afwijkt van de normatieve capaciteit, is het aantal lokalen de capaciteit van het gebouw.

De regel dat een handvaardigheidlokaal groter dan of gelijk aan 42 m², meegeteld moet worden bij het bepalen van de feitelijke capaciteit van een schoolgebouw, roept de vraag op of ook een gemeenschapsruimte aangemerkt dient te worden als een handvaardigheidruimte.

In de praktijk blijkt namelijk dat een gemeenschapsruimte ook voor het geven van handvaardigheid wordt gebruikt. De verordening geeft hier geen antwoord op.

8.3 Een vergelijking tussen de normatieve en de feitelijke capaciteit

Ter vergelijking zijn de normatieve capaciteit op grond van de BVO en de feitelijke capaciteit op basis van het aantal lokalen weergegeven in tabel 8.3.1.

Tabel 8.3.1.

De normatieve en feitelijke capaciteit per 1 januari 2008 (=schooljaar 2007-2008)

Gebouw	Normatieve Capaciteit	Feitelijke capaciteit
OBS De Tjongeling	7	7
OBS De Tjongeling (noodlok)	1	1
OBS De Stelling	5	5
OBS Mst. KJ Dijkstra	4	4
OBS De Stam	3	3
OBS De Riemsloot	9	9
OBS Appelscha-boven	3	3
OBS Mst. Lok	3	3
OBS De Vogelrijd	2	3
OBS Oostenburg	10	9
OBS Buttinga	7	8
OBS Boekhorst	4	5
OBS Tussen de Singels	5	6
OBS 't Startblok	5	5
OBS De Trede	2	3
OBS It Twaspan	6	6
OBS Mst van Hasselt	4	4
BBS De Paadwizer	4	4
BBS De Schalmei	8	8
BBS De Akker	9	9
BBS In de Kring	5	5
BBS De Peggebult	4	5
BBS De Mandebrink	8	8

BBS De Rank	5	5
-------------	---	---

Van zeven schoolgebouwen wijkt de feitelijke capaciteit af van de normatieve capaciteit.

8.4 De normatieve of de feitelijke capaciteit

Er kan worden vastgesteld dat de feitelijke capaciteit op basis van het aantal lokalen altijd een afgeleide is van een op zich uniek bouwkundige historie van ieder schoolgebouw en daarmee niet geschikt om objectief een norm te stellen voor het bepalen van de huisvestingscapaciteit.

Een beter uitgangspunt voor het vaststellen van de capaciteit is de normatieve capaciteit op grond van de BVO. Met het hanteren van deze objectieve normen wordt naadloos aangesloten bij de systematiek zoals het ministerie van O.C.&W. deze voor 1 januari 1997 ook hanteerde. Dit betekent dat iedere school in principe recht heeft op minimale BVO volgens de normen van tabel 8.1.1.

Bij wijze van uitzondering kan, indien de situatie daar aanleiding toegeeft, beoordeeld worden of het gerechtvaardigd is om de capaciteit op grond van het aantal lokalen vast te stellen.

8.5 De over- of onderdimensionering

Als de benodigde normatieve capaciteit afwijkt van de werkelijke BVO wordt de zogenaamde verschiloppervlakte vastgesteld. Deze verschiloppervlakte is het aantal m² waarmee het gebouw is over- of ondergedimensioneerd. De registratie vindt plaats vanwege het mogelijk verwerken van deze over- of onderdimensionering van de BVO op het moment dat de capaciteit van het gebouw aan verandering onderhevig is. In tabels 8.5.1. staat in m² de over- of onderdimensionering.

Tabel 8.5.1.

De over- of onderdimensionering in m² op 1 januari 2008 (=schooljaar 2007-2008)

Gebouw	Groepen	Norm.BVO	Werk.BVO	Vershil
OBS De Tjongeling	8	1035	1005	-30
OBS De Stelling	5	720	747	27
OBS Mst. KJ Dijkstra	4	580	617	37
OBS De Stam	3	420	425	5
OBS De Riemsloot	8	1035	1175	140
OBS Appelscha-boven	3	420	521	101
OBS Mst. Lok	3	465	483	18
OBS De Vogelrijd	3	420	377	-43
OBS Oostenburg	6	825	1263	438
OBS Buttinga	8	1035	1010	-25
OBS Boekhorst	5	785	781	-4
OBS Tussen de Singels	6	825	820	-5
OBS 't Startblok	4	525	756	231
OBS De Trede	3	465	461	-4
OBS It Twaspan	6	900	949	49
OBS Mst van Hasselt	4	580	580	0
BBS De Paadwizer	4	580	580	0
BBS De Schalmei	9	1245	1192	-53
BBS De Akker	7	930	1185	255
BBS In de Kring	4	580	796	216
BBS De Peggebult	4	525	700	175
BBS De Mandebrink	8	1035	1112	77
BBS De Rank	4	525	755	230

8.6. Conclusies capaciteit

Onderstaand is per gebouw een korte analyse gemaakt van de (toekomstige) capaciteit en de benodigde investeringen. Als uitgangspunt geldt daarbij de prognose van de ruimtebehoefte van oktober 2006, met uitgangspunt schooljaar 2007-2008, peildatum 1 januari 2008 en de bestaande rekenregels voor permanente huisvesting.

Primair Onderwijs:

OBS de Tjongeling

BVO	Normatief	Feitelijk
1005	7	8

Capaciteit:

Dit gebouw is niet uitgebreid in het kader van de implementatie onderwijskundige voorzieningen. Binnen een BVO van 930 m2 kunnen normatief 7 groepen gehuisvest worden. Per 1-8-2005 heeft de school een 8e groep, deze is **tijdelijk** gehuisvest in een noodlokaal van 75 m2 in verband met de ontwikkelingen rond een gewenst MFA Oldeberkoop. Daardoor komt het totaal BVO op 1005 m2 wat normatief geschikt is voor het huisvesten van 7 groepen. De feitelijke capaciteit is 8 groepen.

Investering:

Een **permanente** uitbreiding van het schoolgebouw met 115 m2 ter vervanging van het noodlokaal op korte termijn is noodzakelijk, de kapitaallasten zijn in meerjarig perspectief gedekt.

OBS De Stelling

BVO	Normatief	Feitelijk
747	5	5

Capaciteit:

Dit gebouw is niet uitgebreid in het kader van de implementatie onderwijskundige voorzieningen. Binnen een BVO van 747 m2 kunnen normatief 5 groepen gehuisvest worden. De feitelijke capaciteit is gelijk aan de normatieve capaciteit. Er is geen capaciteitstekort

Investering:

Geen.

OBS Mst. K.J. Dijkstra

BVO	Normatief	Feitelijk
617	4	4

Capaciteit:

Dit gebouw is uitgebreid met 64 m2 bvo in het kader van de implementatie onderwijskundige voorzieningen. Binnen een BVO van 617 m2 kunnen normatief 4 groepen worden gehuisvest. De feitelijke capaciteit is gelijk aan de normatieve capaciteit. Er is geen capaciteitstekort.

Investering:

Geen.

OBS De Stam

BVO	Normatief	Feitelijk
425	3	3

Capaciteit:

Dit gebouw is niet uitgebreid in het kader van de implementatie onderwijskundige voorzieningen. Binnen een BVO van 425 m2 kunnen normatief 3 groepen worden gehuisvest. De feitelijke capaciteit is gelijk aan de normatieve capaciteit. Er is geen capaciteitstekort.

Investing:

Geen.

OBS De Riemsloot

BVO	Normatief	Feitelijk
1175	9	9

Capaciteit:

Dit gebouw is niet uitgebreid in het kader van de implementatie onderwijskundige voorzieningen. Binnen een BVO van 1175 m2 kunnen normatief 9 groepen worden gehuisvest. De feitelijke capaciteit is gelijk aan de normatieve capaciteit. Er is geen capaciteitstekort.

Investing:

Geen.

OBS Appelscha-boven

BVO	Normatief	Feitelijk
521	3	3

Dit gebouw is niet uitgebreid in het kader van de implementatie onderwijskundige voorzieningen. Binnen een BVO van 521 m2 kunnen normatief 3 groepen worden gehuisvest. De feitelijke capaciteit is gelijk aan de normatieve capaciteit. Er is geen capaciteitstekort.

Investing:

Geen.

OBS Mst. Lok

BVO	Normatief	Feitelijk
483	3	3

Capaciteit:

Vooraf: Binnen een BVO van 400 m2 kunnen normatief 2 groepen gehuisvest worden. In afwijking van de normatieve capaciteit is de feitelijke capaciteit geschikt om 3 groepen te huisvesten. In meerjarig perspectief is structureel huisvesting nodig voor 3 groepen. Ten opzichte van de normatieve BVO voor het huisvesten van 3 groepen is er een tekort in de BVO van 14 m2.

Na de in pandige aanpassing in 1992 is het gebouw in afwijking van de normatieve capaciteit, feitelijk geschikt om 3 groepen te huisvesten.

Nadien: In 2006 is het gebouw met 83 m2 bvo uitgebreid in het kader van de implementatie onderwijskundige voorzieningen, vanwege het ontbreken van aparte directie-, personeels-, ICT en RT/IB ruimte. Binnen een BVO van 483 m2 kunnen normatief 3 groepen worden gehuisvest. De feitelijke capaciteit is gelijk aan de normatieve capaciteit. Er is geen capaciteitstekort.

Investing:

Geen.

OBS De Vogelrijd

BVO	Normatief	Feitelijk
377	2	3

Capaciteit:

Dit gebouw is niet uitgebreid in het kader van de implementatie onderwijskundige voorzieningen. Binnen een BVO van 377 m2 kunnen normatief 2 groepen gehuisvest worden. In afwijking van de normatieve capaciteit is de feitelijke capaciteit geschikt om 3 groepen in het gebouw te huisvesten. In meerjarig perspectief is structureel huisvesting nodig voor 3 groepen. Ten opzichte van de normatieve BVO voor het huisvesten van 3 groepen is er een tekort in de BVO van 43 m2.

De OBS De Vogelrijd is in combinatie met het dorps huis Et Legien in Fochteloo gerealiseerd. De school is onder de W.B.O. gebouwd als een 2-klassige basisschool. Dat niet werd voldaan aan de daarbij behorende BVO van 315 m2 is gelegen in het feit dat de school, voor wat betreft het speellokaal, gebruik kan maken van de multifunctionele ruimte in het dorps huis. *Overigens is de (onderwijskundige) gebruikswaarde anders is dan in een situatie waarbij het speellokaal annex gemeenschapsruimte volledig ter beschikking van de school staat.* In 2003 is het gebouw intern aangepast en uitgebreid naar 377 m2 BVO.

De totaal te benutten BVO door de school, inclusief 96 m2 speellokaal in het dorps huis, is 473 m2..

Investing:

Geen.

OBS Oostenburg:

BVO	Normatief	Feitelijk
1263	10	9

Capaciteit:

Dit gebouw is niet uitgebreid in het kader van de implementatie onderwijskundige voorzieningen. Binnen een BVO van 1.263 m2 kunnen normatief 10 groepen gehuisvest worden. In afwijking van de normatieve capaciteit is de feitelijke capaciteit geschikt om 9 groepen in het gebouw te huisvesten. Er is in dit gebouw sprake van overdimensionering veroorzaakt door de relatief grote bvo van de verkeersruimtes. Er is geen capaciteitstekort.

Investing:

Geen.

OBS Buttinga

BVO	Normatief	Feitelijk
1010	7	8

Capaciteit:

Dit gebouw is niet uitgebreid in het kader van onderwijskundige voorzieningen. Binnen een BVO van 855 m2 kunnen normatief 6 groepen gehuisvest worden. Van augustus 2002 tot augustus 2006 werd de 7^e groep gehuisvest in een noodlokaal van 72 m2. In februari 2006 heeft de Raad besloten dat het noodlokaal wordt verwijderd ten gunste van een permanente uitbreiding ten behoeve van de 7^e groep met in ieder geval 115 m2. Daarmee komt de feitelijke BVO op minimaal 970 m2 wat geschikt is voor het huisvesten van 7 groepen. Vanaf 1-8-2006 is er voor minstens 10 jaar huisvesting nodig voor 8 groepen. Binnen het door de Raad gestelde kader is in 2007 een uitbreiding van 155 m2 gerealiseerd waarmee ook de 8^e groep gehuisvest is. De feitelijke BVO komt dan uit op 1010 m2 wat normatief geschikt is voor 7 groepen. De feitelijke capaciteit is 8 groepen. Er is geen capaciteitstekort.

Investing:

Geen.

OBS Boekhorst

BVO	Normatief	Feitelijk
781	4	5

Capaciteit:

Per 22 oktober 2007 is MFS (Oosterwolde) Zuid in gebruik genomen. Obs Boekhorst is een van de deelnemers, voor deze school is dus **vervangende nieuwbouw** gerealiseerd. Binnen een BVO van 781 m2 kunnen normatief 4 groepen worden gehuisvest. De feitelijke capaciteit is 5 groepen. Er is geen capaciteitstekort.

Investing:

Geen.

OBS Tussen de Singels

BVO	Normatief	Feitelijk
820	5	6

Capaciteit:

Dit gebouw is niet uitgebreid in het kader van de implementatie onderwijskundige voorzieningen. Binnen een BVO van 820 m2 kunnen normatief 5 groepen worden gehuisvest. In afwijking van de normatieve capaciteit is de feitelijke capaciteit geschikt om 6 groepen in het gebouw te huisvesten. Er is geen capaciteitstekort.

In meerjarig perspectief is structureel huisvesting nodig voor 6 groepen. Het huidige gebouw, bouwjaar 1975 en in 1978 uitgebreid, heeft voldoende capaciteit maar de kosten van de instandhouding de komende 10 jaar zijn dermate hoog dat de Raad in december 2006 heeft besloten tot vervangende nieuwbouw in 2012. De capaciteit is vastgesteld op maximaal 6 groepen. Bij groei wordt medegebruik toegepast.

Investing:

Vervangende nieuwbouw in 2012 voor maximaal 6 groepen, de kapitaallasten zijn in meerjarig perspectief gedekt.

OBS 't Startblok

BVO	Normatief	Feitelijk
756	5	5

Capaciteit:

Dit gebouw is niet uitgebreid in het kader van de implementatie onderwijskundige voorzieningen. Binnen een BVO van 756 m2 kunnen normatief 5 groepen worden gehuisvest. De feitelijke capaciteit is gelijk aan de normatieve capaciteit. Er is geen capaciteitstekort.

Investing:

Geen.

OBS De Trede

BVO	Normatief	Feitelijk
461	2	3

Capaciteit:

Vooraf: Binnen een BVO van 400 m2 kunnen normatief 2 groepen gehuisvest worden. In afwijking van de normatieve capaciteit is de feitelijke capaciteit geschikt om 3 groepen te huisvesten. In meerjarig perspectief is structureel huisvesting nodig voor 3 groepen. Ten opzichte van de normatieve BVO voor het huisvesten van 3 groepen is er tekort in de BVO van 20 m2.

Na de bouwkundige aanpassing in 1992 is het gebouw in afwijking van de normatieve capaciteit, feitelijk geschikt om 3 groepen te huisvesten.

Nadien: In 2006 is het gebouw met 61 m2 bvo uitgebreid en aangepast in het kader van de implementatie onderwijskundige voorzieningen vanwege het ontbreken van een aparte directie-, personeels- en ICT ruimte en het, ten opzichte van de norm van 42 m2 n.f.o., te kleine onderbouwlokaal.

Binnen een BVO van 461 m2 BVO kunnen normatief 2 groepen worden gehuisvest. De feitelijke capaciteit is gelijk aan 3 groepen. Er is geen capaciteitstekort. Vanaf 2010 is er 7 jaar huisvesting nodig voor de 4^e groep, vooralsnog geen actie.

Investing:

Geen.

OBS It Twaspan:

BVO	Normatief	Feitelijk
949	6	6

Capaciteit:

Per 4 september 2006 is de Brede School De Samensprong in Haulerwijk in gebruik genomen. Obs It Twaspan is een van de deelnemers. Voor deze school is dus **vervangende nieuwbouw** gerealiseerd. Binnen een BVO van 949 m2 kunnen normatief 6 groepen worden gehuisvest. De feitelijke capaciteit is gelijk aan de normatieve capaciteit. Er is geen capaciteitstekort.

Investering:

Geen.

OBS Mst. Van Hasselt

BVO	Normatief	Feitelijk
580	4	4

Capaciteit:

Op 3 december 2007 is MFS Waskemeer in gebruik genomen. Obs Mst. Van Hasselt is een van de deelnemers, voor deze school is dus **vervangende nieuwbouw** gerealiseerd. Binnen een BVO van 580 m2 kunnen normatief 4 groepen worden gehuisvest. De feitelijke capaciteit is gelijk aan de normatieve capaciteit. Er is geen capaciteitstekort.

Investering:

Geen.

BBS De Paadwizer

BVO	Normatief	Feitelijk
580	4	4

Capaciteit:

Op 3 december 2007 is MFS Waskemeer in gebruik genomen. Bbs De Paadwizer is een van de deelnemers, voor deze school is dus **vervangende nieuwbouw** gerealiseerd. Binnen een BVO van 580 m2 kunnen normatief 4 groepen worden gehuisvest. De feitelijke capaciteit is gelijk aan de normatieve capaciteit. Er is geen capaciteitstekort.

Investering:

Geen.

BBS De Schalmei

BVO	Normatief	Feitelijk
1192	8	8

Capaciteit:

Per 4 september 2006 is de Brede School De Samensprong in Haulerwijk in gebruik genomen. Bbs De Schalmei is een van de deelnemers, voor deze school is dus **vervangende nieuwbouw** gerealiseerd. Binnen een BVO van 1192 m2 kunnen normatief 8 groepen worden gehuisvest. De feitelijke capaciteit is gelijk aan de normatieve capaciteit. Er is geen capaciteitstekort.

Investering:

Geen.

BBS De Akker

BVO	Normatief	Feitelijk
1185	9	9

Capaciteit:

Dit gebouw is niet uitgebreid in het kader van de implementatie onderwijskundige voorzieningen. Binnen een BVO van 1185 m² kunnen normatief 9 groepen worden gehuisvest. De feitelijke capaciteit is gelijk aan de normatieve capaciteit. Er is geen capaciteitstekort.

Investering:

Geen.

BBS In de Kring

BVO	Normatief	Feitelijk
796	5	5

Capaciteit:

Per 22 oktober 2007 is MFS (Oosterwolde) Zuid in gebruik genomen. Bbs In de Kring is een van de deelnemers, voor deze school is dus **vervangende nieuwbouw** gerealiseerd. Binnen een BVO van 796 m² kunnen normatief 5 groepen worden gehuisvest. De feitelijke capaciteit is gelijk aan de normatieve capaciteit. Er is geen capaciteitstekort.

Investering:

Geen.

BBS De Peggebult

BVO	Normatief	Feitelijk
700	4	5

Capaciteit:Vooraf:

Dit gebouw is nog niet uitgebreid in het kader van de implementatie onderwijskundige voorzieningen. Het schoolgebouw bestaat uit een permanent gedeelte van 610 m² en semi-permanent gedeelte van 90 m². Binnen de totale BVO van 700 m² kunnen normatief 4 groepen gehuisvest worden. In afwijking van de normatieve capaciteit is de feitelijke capaciteit geschikt om 5 groepen huisvesten. Sinds 1 augustus 1999 is er structureel huisvesting nodig voor 4 groepen met een normatieve BVO van 525 m².

Gezien de overdimensionering van 175 m² (700 – 525) is in overleg met het schoolbestuur vastgesteld dat het aangebouwde semi-permanente gedeelte van 90 m² van het gebouw niet langer nodig is voor de huisvestingscapaciteit van de school. Het schoolbestuur heeft, onder acceptatie van het feit dat het semi-permanente gedeelte niet langer voor bekostiging in aanmerking komt, besloten om dit gedeelte van het gebouw voor eigen rekening in stand te houden.

Vervolg:

Het permanente gedeelte van het gebouw heeft dus een BVO van 610 m2, ten opzichte van de normatieve capaciteit van een 4-groepige school is er een overdimensionering van 85 m2. Er ontbreekt een gescheiden directieruimte. In het kader van de implementatie onderwijskundige voorzieningen is deze voorziening toegekend om deze in pandig te realiseren in het kader van de overdimensionering. Bij de uitvoering daarvan bleek dat niet goed mogelijk te zijn. De leerlingenprognose van 2005 geeft aan dat vanaf 2011 er structureel huisvesting nodig is voor de 5e groep. In overleg met het schoolbestuur is besloten de aanpassing ten behoeve van de onderwijskundige ontwikkelingen te combineren met de permanente huisvesting ten behoeve van de 5° groep. De leerlingenprognose oktober 2006 geeft aan dat vanaf 2014 er structureel huisvesting nodig is voor de 5° groep.

Toekomst:

Plaatselijk Belang Donkerbroek heeft in voorjaar 2006 zijn dorpsvisie aan het gemeentebestuur gepresenteerd wat op termijn voorziet in een MultiFunctioneleAccommodatie waarin ten minste de 2 scholen voor primair onderwijs participeren. Zowel het gemeentebestuur als de beide schoolbesturen staan hier niet onwelwillend tegenover. Maar gelet op de leeftijd van het oudste schoolgebouw in casu BBS De Peggebult van 1978 wordt de realisatie niet voor 2018 voorzien maar hoogstwaarschijnlijk enige jaren later. Zodra blijkt dat de school recht heeft op permanente huisvesting ten behoeve van de 5° groep, in casu 2014, moet bij de eventuele uitvoering de ontwikkeling van een MFA hierin integraal worden meegewogen. *Gelet op het feit dat 2018 nog ver weg is heeft het schoolbestuur in 2007 het verzoek neergelegd om te onderzoeken of de bouwkundige implementatie toch niet in 2008 kan worden gerealiseerd. Bij een eventueel tekort op het taakstellend budget van € 85.000,- wordt het verschil door het schoolbestuur aangevuld. Het onderzoek is afgerond en met stukken onderbouwd. Ons inziens zijn er geen zwaarwegende redenen om het verzoek af te wijzen.*

Investering:

In 2008 het schoolgebouw uitbreiden met 47 m2 BVO in het kader van de implementatie onderwijskundige voorzieningen binnen het taakstellend budget. De kapitaallasten zijn in meerjarig perspectief gedekt. De meerkosten zijn voor het schoolbestuur.

BBS De Mandebrink

BVO	Normatief	Feitelijk
1112	8	8

Capaciteit:

Dit gebouw is niet uitgebreid in het kader van de implementatie onderwijskundige voorzieningen. In 2007 is het gebouw met 120 m2 uitgebreid BVO ten behoeve van de 8° groep. Binnen een BVO van 1112 m2 kunnen normatief 8 groepen worden gehuisvest. De feitelijke capaciteit is gelijk aan normatieve capaciteit. Er is geen capaciteitstekort.

Investering:

Geen.

GBS De Rank

BVO	Normatief	Feitelijk
755	5	5

Capaciteit

Dit gebouw is niet uitgebreid in het kader van de implementatie van de onderwijskundige voorzieningen. Binnen een BVO van 755 m2 kunnen normatief 5 groepen gehuisvest worden. De feitelijke capaciteit is gelijk aan de normatieve capaciteit. Er is geen capaciteitstekort.

Investing:

Geen.

AB Montessori

BVO	Normatief	Feitelijk

Capaciteit:

De school is op dit moment tijdelijk gehuisvest en bezig met hun laatste schooljaar. Het leerlingenaantal op 1 oktober 2007 is lager dan de minimumeis van 23 leerlingen en is daarmee 2-groepig. Met ingang van schooljaar 2008-2009 wordt de Rijksbesteding stopgezet en houdt de school op te bestaan. De Onderwijsinspectie ziet vanuit onderwijskundig perspectief ook geen reden om de school langer in stand te houden.

Investing:

Geen.

9 Medegebruik

In de verordening is het medegebruik geregeld in Hoofdstuk 5 en dan vooral de artikelen 29 en 30. Voor zover het de lesgebouwen betreft is onderstaand de kern van genoemde artikelen weergegeven. Voor de volledige tekst wordt verwezen naar de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs.

Artikel 29

Het college kan overgaan tot vordering van een gedeelte van een gebouw of terrein, bestemd voor een school, indien:

- a. er sprake is van een tekort aan huisvestingscapaciteit bij een school volgens het gestelde in bijlage III, delen A en B en het bevoegd gezag van de school een aanvraag als bedoeld in artikel 6 of 19 voor medegebruik of uitbreiding heeft ingediend;
- b. het bevoegd gezag van een school een aanvraag voor een andere huisvestingsvoorziening heeft ingediend en door medegebruik aan de behoefte aan huisvesting kan worden voorzien;
- c. er sprake is van een tekort aan huisvestingscapaciteit bij een andere school of een instelling als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs, vastgesteld aan de hand van de voor die school of instelling gangbare berekeningswijze en
- d. er sprake is van leegstand in een lesgebouw van een school;
- e. er sprake is van leegstand in gymnastiekruimte van een school

Artikel 30

Er is sprake van leegstand in een lesgebouw:

- a. wanneer het betreft een gebouw van een school voor basisonderwijs of voor (voortgezet) speciaal onderwijs, indien uit de vergelijking van het aantal groepen zoals berekend op basis van bijlage III, deel B en de capaciteit van het gebouw zoals vastgesteld op basis van bijlage III, deel A blijkt dat er ten minste 1 leslokaal niet nodig is voor de daar gevestigde school of scholen;
- b. wanneer het betreft een gebouw van een school voor voortgezet onderwijs (met uitzondering van een zelfstandige school voor praktijkonderwijs), indien uit de vergelijking van de ruimtebehoefte zoals berekend op basis van bijlage III, deel B en de capaciteit van het gebouw zoals vastgesteld op basis van bijlage III, deel A blijkt dat er een overschot is aan vierkante meters bruto vloeroppervlakte tenzij het bevoegd gezag op basis van het lesrooster of lesroosters voor het lopende of eerstkomende schooljaar aantoonst dat er binnen het overschot aan vierkante meters bruto vloeroppervlakte geen sprake is van onderbenutting van de onderwijsruimten. Voor een zelfstandige school voor praktijkonderwijs (niet zijnde een afdeling voor praktijkonderwijs) is hetgeen bepaald in lid a van dit artikel van toepassing.

Er is sprake van leegstand in een gymnastiekruimte:

- a. wanneer het betreft een gebouw dat gebruikt wordt door een of meer scholen voor basisonderwijs of voor (voortgezet) speciaal onderwijs, indien de som van het aantal klokuren dat wordt vergoed op grond van artikel 38 minder is dan 40 klokuren;
- b. wanneer het betreft een gebouw van een school voor voortgezet onderwijs, indien uit de berekening op basis van bijlage III, deel B blijkt dat de benutting van het gebouw lager is dan 40 uren, tenzij het bevoegd gezag op basis van het lesrooster of de lesroosters voor het lopende of eerstkomende schooljaar aantoonst dat dit niet het geval is;
- c. wanneer het een gebouw betreft dat gebruikt wordt door een of meer scholen voor basisonderwijs, voor (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs, indien de som van de berekeningswijzen genoemd onder a en b een aantal klokuren lager dan 40 oplevert.

In de verordening is opgenomen dat, alvorens het college overgaat tot vorderen van leegstand, er een aanvraag moet zijn ingediend voor huisvestingsvoorziening. De aanvraag moet aantonen dat er een tekort aan huisvestingscapaciteit is. Als aan de voorwaarden is voldaan beoordeelt het college of er binnen een straal van 2000 meter hemelsbreed gebruik kan worden gemaakt van leegstand om te voldoen aan de huisvestingsbehoefte.

Als uitgangspunt voor het vaststellen van de capaciteit geldt de normatieve capaciteit op grond van de BVO. Dit betekent dat iedere school in principe recht op de minimale BVO volgens de normen in tabel 8.1.1.

Indien de feitelijke capaciteit *positief* afwijkt van de genormeerde capaciteit op grond van de BVO geldt voor het vaststellen van de leegstand de normatieve capaciteit.

Indien de feitelijke capaciteit *negatief* afwijkt van de genormeerde capaciteit op grond van de BVO geldt voor het vaststellen van de leegstand de feitelijke capaciteit.

In tabel 9.1 staat de leegstand van de gebouwen op 1 augustus 2006.

Tabel 9.1

De vastgestelde leegstand op 1 januari 2008 (=schooljaar 2007-2008) van 12 groepen.

Gebouw	Groepen			
	Capaciteit	Werk. R.B.	Leegstand	Tekort
OBS De Tjongeling	7	7	0	0
OBS De Tjongeling (noodlok.)	1	1	0	0
OBS De Stelling	5	5	0	0
OBS Mst. KJ Dijkstra	4	4	0	0
OBS De Stam	3	3	0	0
OBS De Riemsloot	9	8	1	0
OBS Appelscha-boven	3	3	0	0
OBS Mst. Lok	3	3	0	0
OBS De Vogelrijd	2	3	0	0
OBS Oostenburg	9	6	3	0
OBS Buttinga	7	8	0	0
OBS Boekhorst	5	5	0	0
OBS Tussen de Singels	5	6	0	0
OBS 't Startblok	5	4	1	0
OBS De Trede	2	3	0	0
OBS It Twaspan	6	6	0	0
OBS Mst van Hasselt	4	4	0	0
BBS De Paadwizer	4	4	0	0
BBS De Schalmei	8	9	0	0
BBS De Akker	9	7	2	0
BBS In de Kring	5	4	1	0
BBS De Peggebult	4	4	0	0
BBS De Mandebrink	8	8	0	0
BBS De Rank	5	4	1	0

Vanaf 1998 is dit punt regelmatig besproken in het Bestuurlijk Overleg.

In 1999 is om onderwijskundige redenen een voorlopig standpunt ingenomen om geen (verplicht) gebruik te maken van leegstand. Ook niet als het dezelfde denominatie betreft. In het Overleg van 28 oktober 2002 is over dit punt, het volgende besloten: "Medegebruik niet afschaffen maar beperken tot dezelfde denominatie. Om onderwijskundige redenen een termijn van maximaal twee schooljaren hanteren. Voor MFA's een uitzondering maken in die zin dat gezamenlijk van ruimten, waaronder lesruimten, gebruik wordt gemaakt. Deze uitzondering nader regelen in de gebruikersovereenkomst die een wezenlijk onderdeel van elk MFA vormt". Vanaf 2005 is dit punt wederom regelmatig besproken in het Bestuurlijk Overleg. In het Overleg van 13 november 2006 is ingestemd met het voorstel leegstand op te vullen maar is niet ingestemd met het gedeelte "ongeacht de denominatie".

NB. In MFS (Oosterwolde) Zuid is er sprake van 3 groepen leegstand in verband met niet inhuizen van AB Montessori.

10 Een tijdelijke of permanente huisvestingsvoorziening?

De discussie over het medegebruik is gerelateerd aan de omstandigheden waaronder een schoolbestuur in aanmerking komt voor een tijdelijke dan wel een permanente huisvestingsvoorziening.

In de verordening staat hierover het volgende:

Bij nieuwbouw, vervangende nieuwbouw, uitbreiding wordt er:

- a. een permanente huisvestingsvoorziening toegekend als de prognose gedurende een periode van ten minste vijftien jaren de ruimtebehoefte aantoont;
- b. een voor tijdelijke gebruik bestemde voorziening toegekend als de prognose gedurende een periode van ten minste vier jaren de ruimtebehoefte aantoont.

In zijn algemeenheid geldt dat huisvestingsvoorzieningen een forse investering vragen. Een gebruik gedurende ten minste een bepaalde periode voorkomt dat de investering als desinvestering gaat gelden. De minimaal gewenste termijn van zekerheid over het aantal leerlingen en daarmee het gebruik van de voorziening wordt vastgesteld op basis van de leerlingenprognose. Het is algemeen bekend dat leerlingenprognoses, in relatie tot de analyse periode, op langere termijn, niet in alle gevallen, een juist beeld geven van de te verwachten ontwikkeling van het leerlingenaantal.

Het Bestuurlijk Overleg heeft in 2005 en 2006 inhoudelijk discussie gevoerd over een voor de Gemeente Ooststellingwerf passende systematiek voor het toekennen van een tijdelijke of permanente huisvestingsvoorziening in relatie tot medegebruik. Het uiteindelijke voorstel is door de Raad in zijn vergadering van 19 december 2006 besproken, is in stemming gebracht en aangenomen.

Het luidt als volgt:

- a. Bij een ondercapaciteit over een aaneensluitende periode van maximaal 3 schooljaren wordt geen huisvestingscapaciteit toegekend.
- b. Bij een ondercapaciteit over een aaneensluitende periode tot 10 schooljaren wordt eerst medegebruik, ongeacht de denominatie en binnen een straal van 2000 meter hemelsbreed, toegepast; **tenzij het schoolbestuur onder vermelding van zwaarwegende redenen kan aantonen dat het niet uitvoerbaar is.** Is medegebruik niet toepasbaar dan wordt een tijdelijke huisvestingsvoorziening toegepast.
- c. Bij een ondercapaciteit van een aaneensluitende periode van 10 schooljaren wordt een permanente huisvestingscapaciteit toegepast.

Ad.b. De verkeerssituatie in Appelscha-boven kan worden aangemerkt als een zwaarwegende reden, conform punt b.. Dit houdt in dat bij een ondercapaciteit tot 10 jaar bij o.b.s. de Riemsloot geen medegebruik wordt toegepast bij o.b.s. Appelscha-boven indien deze leegstand heeft.

Een en ander geldt ook voor Vervangende nieuwbouw. In het geval van o.b.s. Tussen de Singels moet dit zo worden uitgelegd, dat zolang er binnen de geldende grenzen zich leegstand voordoet de school niet de ruimte krijgt om door de te groeien van 6 naar 7 groepen.

Tabel 10.1
Financiële onderbouwing tijdelijke of permanente huisvesting

Tijdelijke voorziening; uitbreiding van permanente hoofdlocatie met 100 m2 BVO:

Investering € 136.500,-, annuïteit: 4,6%, 10 jaar. Jaarlijks afschrijvingskosten € 17.300,-.
Over de gehele looptijd € 173.000,-.

Permanente voorziening; uitbreiding van permanente hoofdlocatie met 115 m2 BVO:

Investering € 255.000,-, annuïteit 4,8%, 20 jaar. Jaarlijkse afschrijvingskosten € 20.100,-.
Over de gehele looptijd € 402.000,-; over de halve looptijd € 201.000,-.

Uit het bovenstaande blijkt dat een tijdelijke voorziening behoorlijk voordeliger is dan een permanente voorziening waarbij geen rekening is gehouden met de (schoolbestuurlijke) exploitatielasten.

Ook mede gezien het risico van de schoolbestuurlijke exploitatielasten is het geen verplichting van een schoolbestuur om bij een capaciteitstekort van bijvoorbeeld 10 jaar een permanente huisvestingsvoorziening te realiseren. Dit blijft steeds een afweging van het betreffende schoolbestuur.

De investering is ontleend aan de normkostenvergoeding en de annuïteit is conform de Notitie Afschrijvingsbeleid Gemeente Ooststellingwerf.

GYMLOKALEN

11 Gymlokalen

Het gebruik en de capaciteit van gymnastiekruimten, waaronder gymlokalen, wordt uitgedrukt in klokuren. Volgens de bekostigingssystematiek kan een gymnastiekruimte voor 40 klokuren per week worden gebruikt. Op basis hiervan gaat de exploitatie ervan uit dat het onderwijs voor maximaal 26 klokuren van de gymnastiekruimte gebruik maakt en de resterende 14 klokuren door derden gebruikt en bekostigd wordt. Op basis van deze verhouding komen de exploitatielasten van de gymlokalen in een verhouding van 2/3 en 1/3 gedeelte ten laste van respectievelijk het I.H.P. en de Algemene Middelen van de gemeente Ooststellingwerf.

11.1 Primair Onderwijs

Het aantal groepen is bepalend voor het aantal klokuren gymnastiek. Per groep 6-12 jarigen wordt maximaal 1,5 klokuur gymnastiek vergoed. Het aantal groepen is afhankelijk van het aantal formatieplaatsen. Bij de bepaling van het aantal formatieplaatsen wordt uitgegaan van de formule zoals opgenomen in hoofdstuk 7, paragraaf 1 en de daarop gebaseerde groepen op basis van de splitsingstabel nummer 5 van Bijlage III, deel B, artikel 2 van de Verordening. In tabel 11.1.1 is een en ander schematisch weergegeven.

Tabel 11.1.1

Splitsing aantal groepen per school in groepen 4-5 jarigen en 6-12 jarigen.

Aantal groepen per school	Aantal groepen 4-5 jarigen	Aantal groepen 6-12 jarigen
2	1	1
3	1	2
4	2	2
5	2	3
6	2	4
7	3	4
8	3	5
9	3	6
10	3	7
11	4	7
12	4	8

De formele tabel telt door tot en met 50 groepen.

Tabel 11.1.2

Klokuren gymnastiekonderwijs per 1 januari 2008 (=schooljaar 2007-2008)

School	Gymnastiekruimte	Groepen 6-12 jarigen	Klokuren normatief	Klokuren in gebruik
OBS De Tjongeling	Oldeberkoop	5	7,5	7,5
OBS De Stelling	Dorpshuis Makkinga	3	4,5	4,5
OBS Mst. KJ Dijkstra	Elsloo	2	3,0	6,0*
OBS De Stam	Appelscha	2	3,0	3,0
OBS De Riemsloot	Appelscha	5	7,5	7,5
OBS A ² -boven	Appelscha	2	3,0	3,0
OBS Mst. Lok	Appelscha	2	3,0	3,0
OBS De Vogelrijd	Appelscha	2	3,0	2,0
OBS Oostenburg	Weemeweg	4	6,0	6,0
OBS Buttinga	Sporthal Boekhorst	5	7,5	5,25
OBS Boekhorst	Sporthal Boekhorst	3	4,5	3,75

OBS T 'de Singels	Weemeweg	4	6,0	6,0
OBS 't Startblok	Donkerbroek	2	3,0	3,0
OBS De Trede	Dorpshuis Haule	2	3,0	3,0
OBS It Twaspan	Sporthal Haulerwijk	4	6,0	6,0
OBS Mst v Hasselt	Gymlokaal Liudger	2	3,0	3,0
BBS De Paadwizer	Gymlokaal Liudger	2	3,0	3,0
BBS De Schalmei	Sporthal Haulerwijk	6	9,0	9,0
BBS De Akker	Weemeweg	4	6,0	6,0
BBS In de Kring	Sporthal Boekhorst	2	3,0	3,0
BBS De Peggebult	Donkerbroek	2	3,0	3,0
BBS De Mandebrink	Sporthal Appelscha	5	7,5	7,5
BBS De Rank	Sporthal Haulerwijk	2	3,0	3,0

* OBS KJ Dijkstra beschikt niet over een gecombineerd speellokaal voor de 4-5 jarigen, deze groep gebruikt 3 klokuren per week hiervoor het belendende gymlokaal.

11.2 Speciaal Onderwijs

Voor het speciaal onderwijs geldt ook dat het aantal groepen bepalend is voor het aantal klokuren gymnastiek. Per groep met leerlingen jonger dan 6 jaar wordt uitgegaan van maximaal 3,75 klokuur gymnastiek indien de school niet de beschikking heeft over een speellokaal.

Beide scholen voor speciaal onderwijs beschikken over een speellokaal.

Per groep met leerlingen van 6 jaar en ouder wordt uitgegaan van maximaal 2,25 klokuur gymnastiek. Het aantal groepen wordt bepaald door het aantal leerlingen te delen door "N-factor".

De "N-factor" is bepalend voor de groeps grootte en is voor een speciale school voor basisonderwijs 15 en voor een school voor Zeer Moeilijk Lerende Kinderen 12.

Het verkregen getal wordt alleen naar boven afgerond indien het cijfer achter de komma groter is dan 5. In het andere geval wordt het getal naar beneden afgerond.

Tabel 11.2.1

Klokuren gymnastiekonderwijs per 1 januari 2008 (=schooljaar 2007-2008)

School	Gymnastiekruimte	Groepen 6-12 jarigen	Klokuren	Klokuren
			normatief	in gebruik
De Kampingerhof	Sporthal Boekhorst	4	9,0	4,50
Mst Duisterhoutschool	Sporthal Boekhorst	2	4,5	2,25

11.3 Voortgezet Onderwijs

Het Stellingwerf College in Oosterwolde maakt voor het gymnastiekonderwijs ten behoeve van hun leerlingen gebruik van hun eigen gymlokalen. Deze situatie was ook van toepassing voor de vervangende nieuwbouw in de Kampus Oosterwolde. De scholen voor primair onderwijs en speciaal onderwijs in Oosterwolde maken geen gebruik van deze gymlokalen.

Het CSG Liudger in Waskemeer maakt voor het gymnastiekonderwijs ten behoeve van hun leerlingen gebruik van hun eigen gymlokaal. Voor de vervangende nieuwbouw in het MFA Waskemeer werd gebruik gemaakt het gemeentelijk gymlokaal, wat nu als reguliere lesruimte wordt gebruikt.

De twee scholen voor primair onderwijs in Waskemeer maken wel gebruik van het gymlokaal van het CSG Liudger. De huurkosten komen conform de regelgeving ten laste van het I.H.P.

11.4 Capaciteit

Naast het primair onderwijs maken ook derden gebruik van de gymlokalen. In de exploitatievergoeding, die via de Algemene Uitkering van het Ministerie van BiZa gaat, is het uitgangspunt dat derden 14 klokuren per week gebruik maken van een gymlokaal. In onderstaande tabel is het gebruik van de gymlokalen weergegeven. De gebruiksuren van het primair onderwijs zijn normatief (=maximaal), tenzij het werkelijk aantal uren lager is. In dat geval is het werkelijk aantal uren opgenomen.

*Tabel 11.4.1.
Gebruik per week*

Gebouw	Norm	Norm	Uren	Uren	Totaal	Verskil
	P.O.	Derden	P.O.	Derden		
Gymlokaal Oldeberkoop	26	14	7,5	22,5	30,0	- 10,0
Gymlokaal Elsloo	26	14	6,0	7,5	13,5	- 26,5
Gymlokaal Appelscha	26	14	18,5	23,5	42,0	+ 1,0
Gymlokaal Weemeweg	26	14	18,0	21,0	39,0	- 2,0
Gymlokaal Donkerbroek	26	14	6,0	36,0	42,0	+ 2,0
Totaal	130	70	56,0	110,5	166,5	- 35,5

De bezettingsgraad van de vijf gymlokalen is 83,25% van de norm. In 1999 was de bezettingsgraad van de negen gymlokalen 71% van de norm. Destijds heeft een ambtelijke projectgroep, in opdracht van de Raad, onderzocht of de gemeentelijke taken in het kader van kerntakendiscussie kunnen worden beperkt. Dit onderzoek had ook betrekking op de gemeentelijke gymlokalen.

Mede op basis hiervan zijn vier gemeentelijke gymlokalen afgestoten. De gebruikers zijn verhuisd naar een ander gemeentelijk gymlokaal (Appelscha-beneden), een gymlokaal van het V.O. (CSG Liudger in MFA Waskemeer), en twee sporthallen (Steegdehal in Haulerwijk en Boekhorst in Oosterwolde). Ook het effectiever en efficiënter inzetten van de sporthallen speelde hierin mee. Waar mogelijk wordt deze lijn doorgezet. Het is noodzakelijk om onderzoek te doen naar een andere inzet van het gymlokaal in Elsloo in relatie tot het weinige gebruik en de zeer matige huisvesting van de belendende peuterspeelzaal. Het wel of niet in stand houden van het gymlokaal in Elsloo wordt integraal meegenomen in het traject Brede School Oldeberkoop.

Speciaal Onderwijs

12. Speciaal onderwijs

12.1 De Kampingerhof (Speciale school voor Basisonderwijs)

Op 1 augustus 1998 is Wet op het Primair Onderwijs (hierna W.P.O.) van kracht geworden. De W.P.O. is de opvolger van de Wet op het Basisonderwijs. De W.P.O. is het gevolg van het beleid om de systeemscheiding tussen het reguliere primair onderwijs en de aangrenzende onderwijssoorten in het speciaal onderwijs te doorbreken. Het primair onderwijs heeft de opdracht om meer kinderen met leer- of opvoedingsproblemen op te vangen.

Dit in 1991 onder de benaming “Weer Samen Naar School” ingezette beleid heeft ertoe geleid dat het voormalig speciaal onderwijs aan in ontwikkeling bedreigde kleuters (IOBK), aan kinderen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden (LOM) en aan moeilijk lerende kinderen (MLK) op 1 augustus 1998 onder de werking van de W.P.O. zijn gebracht. Het Primair Onderwijs kent twee schoolsoorten. Ten eerste de school voor primair onderwijs en de ten tweede de speciale school voor basisonderwijs (vaak gevormd uit een voormalige mlk en/of lom school).

De gewijzigde regelgeving en bekostiging hadden onderwijskundige gevolgen, met de nodige uitwerking op de huisvesting, maar liet zich voor het schoolbestuur lastig formuleren in een beleidsplan.

Dit werd hoofdzakelijk veroorzaakt door de uitwerking van de gewijzigde regelgeving voor de toenmalige ZMLK-afdeling, hierover in 12.2 meer.

Uiteindelijk is het schoolgebouw in 2005 zo aangepast en is er groot onderhoud aan de binnen- en buitenkant verricht dat het meerjarig voldoet aan de eisen te stellen aan scholen voor speciaal onderwijs.

BVO	Normatief	Feitelijk
987	7	7

Capaciteit:

Binnen een BVO van 987 m2 kunnen normatief zeven groepen worden gehuisvest. De feitelijke capaciteit is gelijk aan de normatieve capaciteit. Er is geen capaciteitstekort.

Investering:

Geen.

NB. Het kabinet Balkenende III had de lijn ingezet van Ander Onderwijs wat zou inhouden dat het Speciaal Onderwijs in 2010 volledig opgaat in het reguliere primair onderwijs. Maar schoolbesturen en gemeente de vrijheid behouden het bestaande speciaal onderwijs in stand te houden als zij dat onderwijskundig wenselijk achten. Wij zijn van mening dat zwakke en kwetsbare leerlingen een eigen school mogen hebben om hen dat te geven wat noodzakelijk is voor hun ontwikkeling. Dat wil niet zeggen dat een dergelijke school niet zou kunnen participeren in een Multi Functioneel Schoolgebouw. Het huidige kabinet Balkenende IV richt zich meer op de ontwikkeling van Brede Scholen, een lijn die past in de ontwikkeling van de Gemeente Ooststellingwerf.

12.2 Mst. Duisterhoutschool (school voor Zeer Moeilijk Lerende Kinderen)

Op 1 augustus 1998 is de Wet op de Expertise Centra (hierna W.E.C.) in werking getreden. Onder de reikwijdte van de W.E.C. valt ondermeer het onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen. Destijds was De Kampingerhof een speciale school voor basisonderwijs met een afdeling voor zeer moeilijk lerende kinderen. Schoolbesturen kregen vijf jaar de tijd om te voldoen aan de eisen van de wet. Om voor deze afdeling een zelfstandige school op te richten was minimaal een structureel aantal van 60 leerlingen nodig. Ondanks de grote groei naar 51 leerlingen op teldatum 1 oktober 2002 is het aantal van 60 leerlingen te groot. Daarom is naar een fusiepartner gezocht. Deze is gevonden in de

Mst. Duisterhoutschool te Heerenveen die een onderdeel uitmaakt van het Openbaar Scholen Netwerk “de Basis” te Heerenveen. Daarmee werd de afdeling zeer moeilijk lerende kinderen van de Kampingerhof een nevenvestiging van de Mst. Duisterhoutschool.

De SBO Kampingerhof werd in de tussentijd bestuurlijk ondergebracht onder de huidige Stichting Triente. Als gevolg hiervan zaten twee scholen met hun eigen directie vallend onder hun eigen schoolbestuur samen in 1 schoolgebouw wat hiervoor niet geschikt was.

Hoewel tijdens het fusieproces het uitgangspunt was als school voor speciaal basisonderwijs en als school/nevenvestiging voor zeer moeilijk leren kinderen samen onder 1 dak door te gaan, bleek dit praktisch en onderwijskundig niet uitvoerbaar.

Beide schoolbesturen hebben toen de keuze gemaakt de scholen te splitsen en de Gemeente Ooststellingwerf verzocht te zorgen voor passende huisvesting.

Dit verzoek is meegenomen in het traject “Schuivende Scholen” wat uiteindelijk heeft geresulteerd in het project “Multi Functioneel Schoolgebouw (Oosterwolde) Zuid”.

Als gevolg hiervan is het schoolgebouw van de Kampingerhof aangepast en is er groot onderhoud gepleegd. De Mst. Duisterhoutschool is, na een interne verbouwing, tijdelijk gehuisvest geweest in de voormalige Rabobank in Oosterwolde.

Voor de permanente huisvesting is de school een volwaardige deelnemer in MFS Zuid.

Dit is een opmerkelijk feit omdat een integratie van een school zeer moeilijk lerende kinderen met drie scholen voor primair onderwijs en een peuterspeelzaal weinig voorkomt.

Het ontwerp/schoolgebouw is afgestemd op de laatste onderwijskundige ontwikkelingen in casu de verbreding van de SO-groepen en de verwachte verlaging van N-factor van 12 naar 9 leerlingen van de VSO-groepen. Hiermee is het onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen in de Gemeente Ooststellingwerf adequaat gehuisvest.

BVO	Normatief	Feitelijk
668	4	5

Capaciteit:

Per 22 oktober 2007 is MFS (Oosterwolde) Zuid in gebruik genomen. Mst. Duisterhoutschool is een van de deelnemers. Voor deze school is dus **vervangende nieuwbouw** gerealiseerd. Binnen een BVO van 668 m² kunnen normatief vier groepen worden gehuisvest. In afwijking van de normatieve capaciteit is de feitelijke capaciteit geschikt om vijf groepen te huisvesten. Er is geen capaciteitstekort.

Investering:

Geen.

Voorgezet Onderwijs

13. Voortgezet Onderwijs

In de Gemeente Ooststellingwerf zijn twee instituten voor voortgezet onderwijs gehuisvest.

1. De O.S.G. Het Stellingwerf College te Oosterwolde;
2. De C.S.G. Liudger met een nevenvestiging met spreidingsnoodzaak te Waskemeer.

In het vorige I.H.P. is aangegeven dat voor beide scholen huisvestingsplannen in ontwikkeling zijn. Deze zijn de afgelopen tijd gerealiseerd zij het in bredere zin.

Voor **beide scholen** is volledige **vervangende nieuwbouw** gerealiseerd in een Multi Functioneel School Gebouw.

Voor het Stellingwerf College (met gymnastieklokalen en een sportveld) in **de Kampus Oosterwolde** gecombineerd met de Bibliotheek en Centrum voor de Kunsten a7.

Voor CSG Liudger (met gymnastieklokaal maar zonder eigen sportveld) in **het M.F.A. Waskemeer** gecombineerd met Dorpshuis 't Ald Leger met sportfaciliteiten.

De verantwoordelijkheid voor de voorziening Aanpassing in het Voortgezet Onderwijs is per 1 januari 2005 overgeheveld van de gemeenten naar de schoolbesturen (Wet van 23 december 2004, Stb. 2004, 713). Door deze wijziging van de Wet op het Voortgezet Onderwijs (W.V.O.) zijn vanaf 1 januari 2005 schoolbesturen in het Voortgezet Onderwijs zelf verantwoordelijk voor alle Aanpassingen en Onderhoud aan de gebouwen. Gemeenten blijven verantwoordelijk voor Nieuwbouw, Uitbreiding, en 1^e Inrichting.

Bij de planvorming van zowel **M.F.A. Waskemeer** als **Kampus Oosterwolde** is gebruik gemaakt van meerjarige leerlingenprognoses en is voor zover mogelijk rekening gehouden met de gebouwelijke effecten van de onderwijskundige ontwikkelingen/vernieuwingen. Op basis hiervan wordt op middellange termijn geen aanvraag verwacht.

Toch heeft het bestuur van het Stellingwerf College in 2007 aangegeven dat er zich een onverwachte stijging van het aantal leerlingen voordoet op basis waarvan de school met ingang van schooljaar 2007-2008 vijf lokalen tekort komt en met ingang van schooljaar 2008-2009 tien lokalen tekort komt. Het bestuur heeft de Gemeente Ooststellingwerf verzocht om in overleg een oplossing te vinden.

In het overleg tussen de Gemeente Ooststellingwerf en het schoolbestuur in juli 2007 is aangegeven dat er een omissie zit tussen de aanvraag en de uitgangspunten van het PVE van 8 juli 2002 waarop de gebouwelijke indeling gebaseerd is. Tevens dat een aanvraag moet voldoen aan het prognose- en het urgentiecriteria. Anders gezegd: Is de stijging van het aantal leerlingen en het tekort aan lokalen incidenteel of structureel en wat is hierbij de meest passende oplossing?

Afhankelijk hiervan wordt de oplossing gezocht waarbij medegebruik en de financiële positie van de Gemeente Ooststellingwerf integraal wordt meegewogen.

Er is afgesproken dat het schoolbestuur zal zorgen voor een meerjarige leerlingenprognose.

Gelet op het bovenstaande wordt (nog) geen investering opgenomen.

14. Financien

Vanaf 1 januari 1997 worden de huisvestingsmiddelen via het gemeentefonds in de Algemene Uitkering van de gemeenten gestort. De Raad heeft toen besloten de gelden die de Gemeente Ooststellingwerf ontvangt voor de onderwijshuisvesting te bestemmen.

14.1 Vergoedingssystematiek

Voor 1997 werden de investeringskosten voor de huisvestingsvoorzieningen door het Rijk via een specifieke uitkering vergoed op basis van een fictieve lening. Voor de voormalige kleutergebouwen gold een aflossingstermijn van 60 jaar en voor de voormalige lagere scholen gold een aflossingstermijn van 40 jaar. Op 1 augustus 1985 trad de Wet op Basisonderwijs in werking en was er sprake van scholen voor basisonderwijs maar de aflossingstermijn bleef ongewijzigd.

Tot 1993 toen het Rijk om te bezuinigen de aflossingstermijn van de basisscholen verlengde naar 60 jaar en de grondcomponent verlaagde naar 2/3 deel van de rente.

De Gemeente Ooststellingwerf volgde de wijze van bekostiging van het Rijk.

Zoals gezegd per 1997 is deze systematiek verlaten en wordt op basis van een aantal gemeentefondsmaatstaven, waaronder het aantal inwoners jonger dan 20 jaar, de oppervlakte land en binnenwater, het aantal leerlingen z.m.l. en de omgevingsadressendichtheid jaarlijks een bijdrage in de Algemene Uitkering verstrekt. Hieruit wordt geacht de bestaande verplichtingen (peildatum 1-1-1997) en de noodzakelijke nieuwe verplichtingen te kunnen betalen.

De oorspronkelijke vergoeding van € 1,3 M structureel is in tien jaar gegroeid naar € 1,6 M structureel, niet autonoom maar door de uitvoering van twee grote operaties.

Te weten *de groeps-grootteverkleining* en de *bouwkundige implementatie van de onderwijskundige voorzieningen*.

In het vorige I.H.P. is in Bijlage III berekend dat over de periode 2000 tot en met 2009, de structurele bijdrage van het Rijk minus de kosten inclusief de kapitaallasten van de nieuwe investeringen en dit saldo jaarlijks te vermeerderen met rente een positief reserveringssaldo opleverde van € 1.209.750,-. Zodoende werd de reserve Decentralisatie Onderwijshuisvesting, ook wel reserve IHP genoemd, bestendig en werd ingezet op de uitvoering.

Deze uitvoering is in de periode 2001 t/m 2007 ter hand genomen maar uiteindelijk is veel meer gerealiseerd dan oorspronkelijk gepland, waardoor de verhouding tussen de structurele vergoeding van € 1,6 M ten opzichte van de structurele verplichtingen in meerjarig perspectief van € 1,9 M uit balans is geraakt.

14.2 Kosten

In tabel 14.2.1. zijn voor de periode 2008 t/m 2012 de kapitaalsinvesteringen opgenomen. Deze investeringen komen enerzijds voort uit een vergelijking van de beschikbare capaciteit en de benodigde ruimtebehoefte en anderzijds uit inhoudelijke beleidskeuzes.

Tabel 14.2.1. Kapitaalsinvesteringen

Kapitaalsinvesteringen		2008	2012
Algemeen capaciteitstekort			
OBS De Tjongeling	Uitbreiding t.b.v. de 8 ^e groep	265.000	
OBS Tussen de Singels	Vervangende nieuwbouw 6 ^e groepen		1.800.000
Bouwkundige implementatie Onderwijskundige ontwikkelingen			
BBS De Peggebult	Uitbreiding	85.000	
Totaal		350.000	1.800.000

NB. De kapitaallasten van deze Kapitaalsinvesteringen zijn in meerjarig perspectief gedekt.

Een gedetailleerd financieel overzicht treft u als Bijlage I bij dit I.H.P. aan. De hierin opgenomen uitgaven laten zich als volgt verklaren.

Openbaar primair onderwijs

De exploitatielasten voor het openbaar primair onderwijs bestaan uit de onderhoudskosten zoals omschreven in Hoofdstuk 5, de kosten voor het verzekeren van het gebouw en inventaris, evenals de O.Z.B..

Openbaar speciaal onderwijs

De exploitatielasten voor het openbaar speciaal onderwijs bestaan uit de onderhoudskosten zoals omschreven in Hoofdstuk 5, de kosten voor het verzekeren van het gebouwen en inventaris, evenals de O.Z.B..

Bijzonder primair onderwijs

De exploitatielasten voor het bijzonder primair onderwijs bestaan uit de onderhoudskosten zoals omschreven in Hoofdstuk 5, de kosten voor het verzekeren van de gebouwen en inventaris, evenals de O.Z.B..

Openbaar voortgezet onderwijs

De exploitatielasten voor het openbaar voortgezet onderwijs bestaan uit de kosten voor het verzekeren van de gebouwen en inventaris, evenals de O.Z.B..

Bijzonder voortgezet onderwijs

De exploitatielasten voor het bijzonder voortgezet onderwijs bestaan uit de kosten voor het verzekeren van het gebouw en inventaris, huur sportveld en O.Z.B..

Gymnastieklokalen

De exploitatiekosten voor de gymnastieklokalen zijn voor 2/3 gedeelte toegerekend aan het I.H.P.. Het resterende 1/3 gedeelte wordt gedekt uit de Algemene Middelen van de gemeente. Een en ander komt overeen met de bekostingssystematiek uitgaande van wekelijks 26 klokuren voor het onderwijs en 14 klokuren voor derden.

Historische kapitaallasten

Voor 1997 zijn de investeringen in overeenstemming met de systematiek van de Rijksvergoeding gefinancierd. Als gevolg hiervan is vanaf 1992 de Rijksvergoeding voor de kapitaallasten gebaseerd op een afschrijvingstermijn van 60 jaar. Bedrijfseconomisch gezien is een afschrijvingstermijn van 60 jaar niet realistisch en is ook niet conform het Besluit Begroting Verantwoording Gemeenten en Provincies. Op basis hiervan is in 2004 de notitie "Risico's in beeld" vastgesteld. Een onderdeel daarvan is de afschrijvingstermijn van de onderwijsgebouwen, per 1-1-2005, te verlagen van 60 naar 40 jaar. Per 1-1-2005 geldt de afschrijvingstermijn van 40 jaar, om de Reserve decentralisatie onderwijshuisvesting hierdoor niet nadelig te beïnvloeden is eenmalig € 1,4 M toegevoegd.

Vergoeding gemeentefonds

Zie 14.1

Kapitaallasten (nieuwe) investeringen.

Deze zijn conform de notitie Afschrijvingsbeleid van november 2005. De onderwijsgebouwen worden annuïtair afgeschreven. Voor (vervangende) nieuwbouw is de afschrijvingstermijn 40 jaar, voor uitbreidingen/verbouwingen van bestaande onderwijsgebouwen 20 jaar.

14.3 Conclusie

De conclusie is dat op de lange termijn geen evenwicht is tussen de behoefte aan financiële middelen en de beschikbaarheid ervan. Na 2016 is er een jaarlijks structureel tekort van € 360.000,-. Dit dwingt ons om de Financien vanuit een ander perspectief te benaderen en stappen te nemen om de onderwijshuisvesting betaalbaar te houden en ook ruimte te maken voor, op termijn, nieuwe investeringen.

14.4 Van Reserve naar Voorziening en Algemene Middelen

De kapitaallasten ad € 0,7 M van de projecten:

- MFS (Oosterwolde) Zuid
- MFS Waskemeer
- Kampus Oosterwolde
- de uitbreiding in De Samensprong (t.b.v. 8^e groep b.b.s. De Schalmei)
- de 8^e groep o.b.s. de Tjongeling
- de 7^e en 8e groep o.b.s. Buttinga en
- de 8^e groep van b.b.s. de Mandebrink worden (gedeeltelijk) gedekt ten laste van de Algemene Middelen.

Deze lijn zet zich door omdat bij de financiële actualisatie van het I.H.P. 2004 in 2003 al werd aangegeven dat de Reserve decentralisatie onderwijshuisvesting in 2012 een **tekort** zou laten zien van € 2,1 M. In combinatie met de storting van € 1,4 M voor het verkorten van de afschrijvingstermijn van 60 naar 40 jaar is in 2005 eenmalig € 2,1 M in de reserve gestort om het tekort te dekken.

De forse (eenmalige) storting in 2005 van € 3,5 M en het feit dat al € 0,7 M aan kapitaallasten van de onderwijshuisvesting worden gedekt uit de Algemene Middelen is niet voldoende om op lange termijn de kosten te dekken.

De huidige situatie komt in het kort op het volgende neer:

Totale lasten van de onderwijshuisvesting:	€	2.70 M
<i>Financiering/dekking:</i>		
Kapitaallasten t.l.v. Algemene Middelen	€	0.70 M
Gymonderw. t.l.v. Algemene Middelen	€	0.07 M
Rijksvergoeding via de Alg. Uitkering	€	<u>1.60 M</u>
Sub-totaal	€	2.37 M
Onttrekking Res. Decentr. Onderw.huisv.	€	<u>0.33 M</u>
<i>Totaal Financiering/dekking</i>	€	2.70 M

Gezien de Reserve een eindig karakter heeft en het terugdringen van het bedrag tussen resultaat voor en na bestemming een prioriteit is van het college van B&W en om de kosten op lange termijn betaalbaar te houden en ook ruimte te scheppen voor nieuwe investeringen wordt het volgende voorgesteld:

- a. De Raad voor te stellen de Reserve decentralisatie onderwijshuisvesting op te heffen;
- b. Voor de kosten onderhoud buitenkant een onderhoudsvoorziening in te stellen op basis van de aanwezige MeerjarenOnderhoudsPlannen 2007-2016;
- c. De overige kosten vanuit de Reserve (kapitaallasten, verzekering en OZB) ten laste brengen van de Algemene Middelen.

Ad. b. Omdat de onderhoudslasten jaarlijks fluctueren (zie MOP 2007-2016) wordt uitgegaan van een vaste dotatie (storting) op jaarbasis aan de Voorziening onderhoud buitenkant.

Een en ander komt in het kort op het volgende neer:

Totale lasten van de onderwijshuisvesting	€	2.745 M
Af : Correctie onderhoudslasten t.l.v. Voorziening onderh.	€	0.185 M
Bij: Dotatie Voorziening onderhoud buitenkant	€	<u>0.175 M</u>
Eind totale lasten van de onderwijshuisvesting	€	2.735 M

Financiering/dekking:

Rijksvergoeding via de Algemene Uitkering	€	1.601 M
Reeds gedekt t.l.v. Algemene Middelen	€	<u>0.800 M</u>
<i>Totaal Financiering/dekking</i>	€	2.401 M
Saldo nog te dekken	€	0.332 M

Uit het voorgaande blijkt dat er ten opzichte van de bestaande financieringssysteem er op jaarbasis € 330.000,- per jaar extra ten laste van de Algemene Middelen komt.

De dekking/financiering van deze extra last kan op de volgende wijze plaatsvinden:

- Ruimte vinden binnen de gemeentelijke programmabegroting;
- De Reserve decentralisatie onderwijshuisvesting niet met ingang van 2008 opheffen maar op het moment dat er middelen vrijvallen binnen de programmabegroting.

Ad.a. De huidige stand van zaken van de programmabegroting geeft geen mogelijkheid tot het bieden van een dergelijke ruimte

Ad.b. Naar verwachting zal er in het meerjarig perspectief 2009-2012 ruimte komen om dekking te vinden voor deze jaarlijkse last.

Dit betekent dat de Reserve decentralisatie onderwijshuisvesting tot en met 2011 in stand wordt gehouden. De benodigde middelen vanuit deze Reserve over de periode 2008 tot en met 2011 bedragen € 1.249.000,-. Het restant ad. € 2.118.000,- kan vervolgens vrijvallen ten gunste van de Algemene Middelen en uiteindelijk worden toegevoegd via resultaatbestemming aan de Algemene Reserve.

Resumerend wordt de volgende lijn voorgesteld:

- Met ingang van 2008 een Voorziening onderhoud buitenkant in stellen op basis van de M.O.P. 2007-2016 en deze tweejaarlijks te actualiseren volgens de gemaakte afspraken;
- In de begroting € 175.000,- opnemen als dotatie aan de Voorziening onderhoud buitenkant met uitzondering van het eerste jaar (in casu 2008) waarvoor € 190.000,- nodig is zodat de onderhoudsvoorziening op peil blijft ter dekking van de jaarlijkse onderhoudslasten die direct ten laste van de Voorziening worden gebracht;
- Met ingang van 2012 de Reserve decentralisatie onderwijshuisvesting op te heffen en de lasten die voortvloeien uit de onderwijshuisvesting volledig te dekken uit de Algemene Middelen (programma begroting) en een eventueel restant of tekort verrekenen met de Algemene Reserve;
- De Reserve decentralisatie onderwijshuisvesting deels vrij laten vallen voor een bedrag van € 2.118.000,- ten gunste van het rekeningsresultaat 2008 waardoor er een saldo overblijft van € 1.249.000,-, ten behoeve van de dekking van de tekorten over de periode 2008 tot en met 2011;
- Via resultaatbestemming in 2008 de voorgenoemde vrijval toe te voegen aan de Algemene Reserve;
- Dit gegeven meenemen in het Meerjarenperspectief 2009-2012 om structurele ruimte te vinden;
- Bovengenoemde punten ter besluitvorming voor te leggen aan de Raad.

14.5 Eindconclusie

De oorspronkelijke Rijksvergoeding van 1997 voor de onderwijshuisvesting in de gemeente Ooststellingwerf bedraagt € 1.600.000,-. De structurele lasten, inclusief de Kapitaalsinvesteringen 2008-2012, bedragen € 2.7000.000,-. Per jaar legt de gemeente Ooststellingwerf € 1.100.000,- toe op de onderwijshuisvesting. Tot en met 2011 wordt € 770.000,- gedekt ten laste van de Algemene Middelen en € 330.000,- ten laste van de Reserve decentralisatie onderwijshuisvesting. Vanaf 2012 vindt de dekking volledig plaats ten laste van de Algemene Middelen. Hiermee is/wordt het onderwijsveld voor wat betreft de huisvesting uitstekend bediend.

15. Risicoparagraaf

Maatschappelijke ontwikkelingen, de onderhoudsstaat van een schoolgebouw, de capaciteit van een gebouw en de wijze van financieren en dekken zijn belangrijke factoren om het huisvestingsbeleid op de korte en langere termijn inhoud te geven. Met behulp van deze factoren is het mogelijk analyses te maken en de risico's en kansen van investeringen in beeld te brengen. Belangrijke risico's en hoe hiermee om te gaan zijn in dit I.H.P. benoemd maar de leeftijd van de gebouwen is een risico die op middellange termijn de nodige aandacht behoeft.

Leeftijd

In tabel 6.1 Basisgegevens Primair Onderwijs, per 1 januari 2008 staat de Stichtingsjaren en Bouwjaren van het Primair Onderwijs van de Gemeente Ooststellingwerf vermeld.

Openbaar Primair Onderwijs:

Hierin valt op dat van zes scholen van St. Triente het oudste gebouwdeel ouder is dan 40 jaar. Voor 2 scholen (Obs de Trede en Obs Mst. Lok) zijn de oudste gebouwdelen zelfs 79 en 78 jaar oud. Schoolgebouwen van 40 jaar en ouder zijn boekhoudkundig afgeschreven, maar technisch, functioneel en ruimtelijk nog niet versleten. Vooral wanneer het noodzakelijke binnen- en buiten onderhoud consequent wordt uitgevoerd is de verlenging van de gebruikswaarde beduidend, hoewel dit ook afhankelijk is van de oorspronkelijke materialisering van het gebouw. Van de schoolgebouwen van Obs Mst. K.J. Dijkstra, Obs Appelscha-boven, Obs Mst. Lok, Obs Buttinga (net uitgebreid en gerenoveerd), Obs de Trede en Obs Oostenburg wordt verwacht binnen een redelijk kostenniveau nog 15 a 20 jaar in stand te houden zijn.

Maar daarna zal toch vervanging noodzakelijk zijn.

Voor Obs Tussen de Singels is besloten om in 2012 over te gaan tot vervangende nieuwbouw, mede gelet op de zeer hoge instandhoudingskosten de komende 10 jaar.

Bijzonder Primair Onderwijs:

Hierin valt vooral op dat Bbs de Akker qua leeftijd eruit springt. Het oudste gebouwdeel is 84 jaar oud maar technisch niet versleten. Ook de resterende gebouwdelen zijn goed onderhouden zodat ook dit gebouw binnen een redelijk kostenniveau nog 15 a 20 jaar mee kan maar daarna zal vervanging noodzakelijk zijn.

De verwachting is dat dit ook zal gelden voor de schoolgebouwen van Bbs de Peggebult, Bbs de Mandebriek. De materialisering van de gebouwen komt overeen met die van Obs Tussen de Singels en is na 40 a 45 jaar vrijwel op.

Openbaar Speciaal Onderwijs:

Voor het schoolgebouw van sbo Kampingerhof uit 1963 geldt hetzelfde. Het is in 1996 uitgebreid en gerenoveerd en in 2005 is groot onderhoud uitgevoerd in combinatie met een algehele aanpassing. De verwachting is dat binnen redelijke kosten, vanaf 2005, het gebouw 25 jaar in stand kan worden gehouden.

Conclusie:

Dat in de periode 2021-2030 tien schoolgebouwen in aanmerking komen voor vervangende nieuwbouw, of zoveel eerder wanneer de instandhoudingskosten niet meer in een redelijke verhouding staan tot de gebruiksduurverlenging of ze niet meer voldoen aan de functionele eisen.

<i>Tabel 15.1 Kapitaalsinvesteringen 2021-2030</i>						
		2021	2022	2026	2027	2030
Openbaar Primair Onderwijs						
Appelscha-boven	3 groepen	€ 842.000				
Oostenburg	7 groepen		€ 1.505.000			
Mst. K.J. Dijkstra	3 groepen			€ 842.000		
Mst. Lok	3 groepen			€ 842.000		
De Trede	3 groepen			€ 842.000		
Buttinga	8 groepen				€ 1.643.000	
sbo Kampingerhof	7 groepen					€ 1.647.500
Bijzonder Primair Onderwijs						
de Akker	8 groepen		€ 1.643.000			
de Peggebult	5 groepen		€ 1.228.000			
de Mandebrink	8 groepen				€ 1.643.000	
Totaal		€ 842.000	€ 4.376.000	€ 2.526.000	€ 3.286.000	€ 1.647.500
Kapitaallasten per investeringsjaar		€ 46.000	€ 238.000	€ 137.000	€ 179.000	€ 90.000
NB.						
Investeringsen op basis van normkostenvergoeding, prijspeil 2007						
Kapitaallasten op basis van 40 jaar annuitair en 4,5% rente.						

16. Multifunctioneel

Zonder er veel ophef van te maken functioneert sinds 1994 **MFA Fochteloo** en naar behoren.

MFA Fochteloo bestaat uit het dorps huis met multifunctionele ruimte met verplaatsbaar podium, een kantine vooral voor de voetbal, een bestuurskamer die multifunctioneel wordt gebruikt een openbare school voor primair onderwijs een belendend sportveld. De exploitatie ligt bij het dorps huis bestuur en het schoolbestuur.

Toen eind 1999, begin 2000 duidelijk werd dat vervangende nieuwbouw van CSG Liudger in combinatie met verbouw en aanpassing van het bestaande dorps huis haalbaar bleek kwam het tweede MFA naar voren. Het MFA Fochteloo stond hiervoor model. In november 2004 werd het **MFA Waskemeer** in gebruik genomen bestaande uit een bijzondere school voor voortgezet onderwijs met atrium en een gymnastieklokaal en een dorps huis met een groot toneel in het atrium van de school, een uitgebreide kantine, een bestuurskamer en nieuwe kleedkamers voor de voetbal. De exploitatie ligt bij het dorps huis bestuur en het schoolbestuur.

Het **derde** MFA, waar min of meer het MFA Waskemeer model voor stond, ontstond na een lange voorbereidingstijd in Oosterwolde. Dit MFA Oosterwolde bestaande uit vervangende nieuwbouw voor OSG Stellingwerf College, de Bibliotheek en Centrum voor de Kunsten a7 is uiteindelijk **Kampus Oosterwolde** genoemd. Om fiscale redenen is de grond en de opstallen verkocht aan de Beheersstichting Multifunctioneel Vastgoed Oosterwolde waarbij de Gemeente Ooststellingwerf recht heeft van eerste koop tegen het bedrag waartegen het eerder verkocht is.

De exploitatie ligt bij de Beheersstichting en de deelnemers waarbij de afspraak is gemaakt dat voor wat betreft hun eigen gebouwdeel zij zelf exploiteren tenzij het gezamenlijk moet.

Dit laat onverlet dat zij zoveel mogelijk van elkaars ruimten gebruik maken en ook derden van hun eigen ruimten gebruik laten maken.

Het **vierde** MFA staat in Haulerwijk en heet officieel **Brede School De Samensprong**.

Het bestaat uit twee scholen voor primair onderwijs, de bibliotheek, de peuterspeelzaal, het consultatiebureau, de speel-o-theek en een jongerenruimte.

Om geen overdrachtbelasting te hoeven betalen behoudt de Gemeente Ooststellingwerf het volle eigendom. Dit laat onverlet dat er wel een Beheersstichting is opgericht, in casu Stichting Beheer Multifunctioneel Vastgoed Haulerwijk. Beheer en exploitatie liggen bij de Beheersstichting waarbij de deelnemers hun ruimten als een “goed huisvader” gebruiken en gebruik maken van elkaars ruimten. Ook derden weten hun weg naar deze voorziening te vinden.

Het **vijfde** MFA staat in Oosterwolde en wordt **MFS (Oosterwolde) Zuid** genoemd.

Het bestaat uit twee scholen voor primair onderwijs, de school voor zeer moeilijk lerende kinderen en de peuterspeelzaal met ruimten voor gemeenschappelijk gebruik zoals de ICT-ruimte, het handenarbeidlokaal, het spellokaal en het podium. Voor wat betreft eigendom, beheer en exploitatie wordt, voor zover mogelijk, aangesloten bij het model in Haulerwijk.

Het **zesde** MFA staat in Waskemeer en wordt **MFS de Boekebeam** genoemd.

Het bestaat uit de twee scholen voor primair onderwijs met een uitgiftepunt voor de Bibliotheek en peuterspeelzaal met een grote gemeenschappelijke ruimte waar de drie deelnemers gebruik van maken. Voor wat betreft eigendom, beheer en exploitatie wordt, voor zover mogelijk, aangesloten bij het model in Haulerwijk.

In principe is er niet zoveel nieuws onder zon maar de conclusie is wel dat de nieuwe Multifunctionele Accommodaties in de behoefte van de gebruikers voorzien. Vanuit de dorpen Oldeberkoop en Donkerbroek is aangegeven dat ook zij een dergelijke voorziening voor hun dorp wenselijk achten.

Dit succesvolle beleid wordt hopelijk de komende jaren doorgezet.